

MARIA MAGDALENA

Bijbelsch Verhaal in Verzen
door René de Clercq

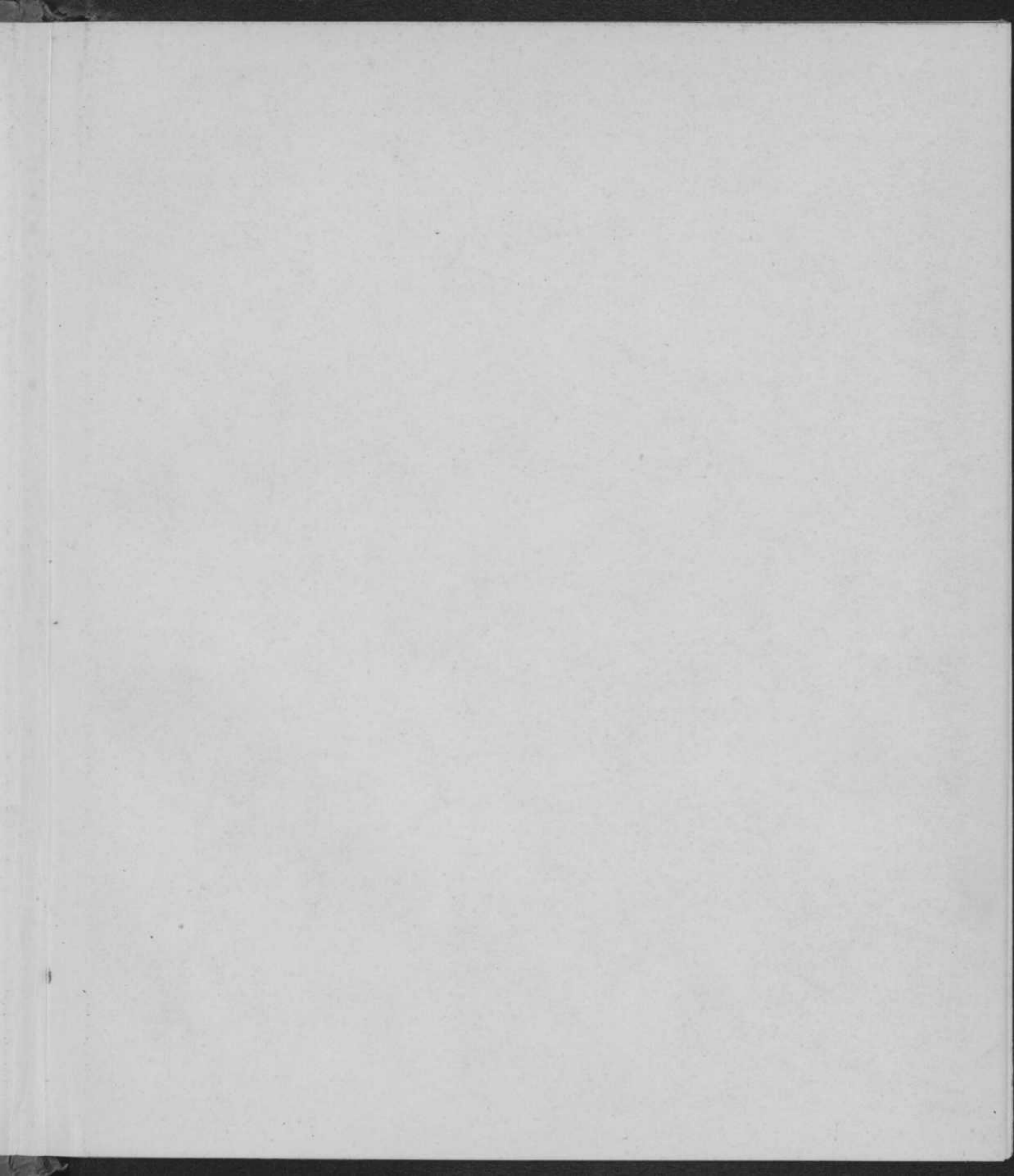
20-

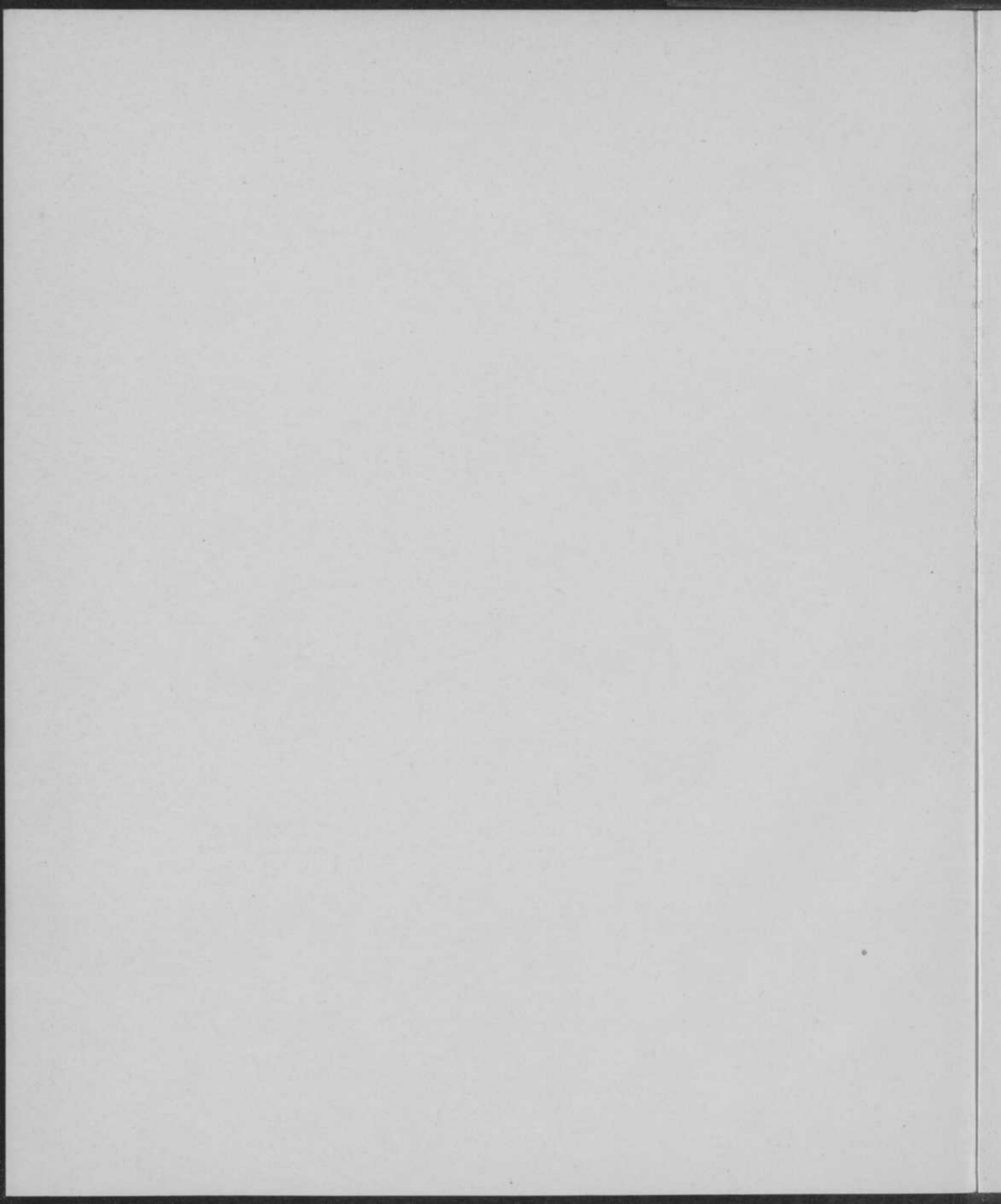
Σ ε ρ 79
f

BIBLIOTHEEK RU GRONINGEN

0808 1396

MARIA MAGDALENA

MARIA MAGDALENA

Bijbelsch Verhaal
in Verzen

DOOR

René de Clercq

AMSTERDAM
S. L. VAN LOOY
1919

MADRID
MADRID

1800

1800

1800

Aan Tb. van Welderen baron Rengers.

EERSTE HOOFDSTUK

MAGDALA

„De aarde is schoon in de bloemen van Magdala.
De aarde is schoon in de liefde!”

Dus zongen de maagdekens van Magdala,
met friffche kelen,
toen zij bloempjes zouden plukken in den blauwen dag.
De zon, die door 't gebladert, gaande danfen zag,
wierp vóór haar voeten gouden ringen en juweelen.
En ieder ftapken was een lied,
en ieder lied een hartelach.
Schoon zongen de maagdekens, met velen,
maar kenden de liefde niet.

In den fraaien tuin,
vóór Nabors woning, onder een bloeienden vijgeboom,

wiens luchtige kruin,
vol roering, wiegelde met licht en lommer,
ftond Maria, half in kommer,
half in droom,
en ftaarde de zingenden na.
Die friffche vreugd, vóór wind gedreven,
de zoete warmte om huis en hoving, ftraat en veld,
de bloei, de geur, het ruiſchend rijke leven
en de open arbeid, door armoed niet geteld,
dat was het dorp, het oude goede Magdala,
waar zij geboren was. Nog kende zij
den bouw der boomen hier, den bouw der daken,
en wie daaronder gaan en wie daaronder waken,
de boozen noode, gaarn de beften van nabij.
Maar finds zij, te Bethanië wonend, veel maanden
in Jeruzalem, bij de meesters in het zingen
en tokkelen der harp, had doorgebracht,
werd zij, der vreugden klare keel, in vrome kringen
niet meer gehoord;
en ook haar naaftbeftaanden
bedroefde haar loffe gang en dracht.
Nabor echter, rijk aan geeft en goed, was trotsch
om haar verblijf te zijnen huize, achtend voort
haar kunft een milde gave Gods.
De ſchoone, die uit luſt veel leed vergaarde,
liet thans het zingen aan de zuivre nachtegalen,

het dansen aan de maagdekens en kinderen over.
Maar wat in haar groote oogen had gestraald, bleef stralen,
vol vuur, gelijk het zonlicht op het wriemelend loover,
niet breekt, maar met de schaduw schooner valt ter aarde.

Lang was de dartele jeugd voorbij. Maria staarde.

Eensklaps slingerde, in gedragen draf,
op zware ronde roffen,
met gele helmen en roode vederboffen,
wuiwend, struivend op de gouden lucht,
een vendel krijgers door het hoog gehucht
den krommen landweg af.
Trots dreigde in het ruwe van hun halzen en gezichten;
trots in het rinkelen en wederlichten
van koper, staal en ijzer;
trots in het steken en schateren der trompet,
Judea wennend aan den galm der harde wet:
den Keizer schatting! schatting aan den Keizer!
Uitheemsch en thuis blikten de ruiters in het rond.
Waar zij ook schouwden
voelden zij alles néder, alles op den grond,
zichzelf daarboven ongegeerden, onbetrouwden,
maar roemomhangene ruftige overwinnaars,
der mannen meesters, der dochteren minnaars.

Achter het ranke weeffel van de bladeren,
ongezien,
zag Nabors nicht, den een' na d' ander, groeiend naderen,
den hoofdman over honderd laatst en langst misschien.
Toch kende zij hem niet, noch had hem ooit ontmoet,
wel een, die hem geleek,
maar jonger, schooner, een rooden tijd.
Toen wist zij het uur des opgaans van Pilatus' wachten.
Herinnering scheurde haar gemoed,
zoodat zij langzaam nederkeek,
om vele dingen met haarzelf in strijd.
Wanneer zij, uit de duisternis van haar gedachten,
schrok tot licht,
was de ruiterschaar
reeds uit het zicht,
en Nabor stond vóór haar.

Groetend neeg de jongeling. Vriendschap lag in zijn stem,
vriendschap in zijn hart.
Wel dikwijls, als men Nabor hoorde,
hoorde men eigen vreugd of eigen smart.
Thans spiegelde in zijn oogen weemoed, die bekoorde.
Hij sprak:

„Nog immer hangt gij om Jeruzalem
en de bebouwde heuvelen,
in treurnis, die uw denken overdonkert.”

— „Ben ik geen dochter uit een lijdend land?”
— „Ik weet, ook u bezwaart
het woefte trekken en de felle glans van 't zwaard,
dat flonkert
ter harde hand.
Wie nergens hoort tehuis kan dooden overal
en sneuvelen.
Ons is het vredig leven lief in het fchoone dal.”
— „Het leven is niet goed voor die niet gansch mag leven.
Ach, die zijn volle ziel aan 't Eéne weg kan geven....”
— „Sterk is Rome. Machtiger volken dan het onze
zijn bezweken voor haar flagen,
houden thans het ijzeren volk te vriend.
Waar ook de zon de nekken bronze,
waar, in het Noord, de kouder blikken blauwen,
alles buigt en dient.
Geen zeftig van de krijgeren, die wij zagen,
zijn Romeinen. Doch Rome kan betrouwen:
de halve wereld is haar fchild.
Wij dienen niet. Judea veelt geen juk.
Nog is het zelfbewuft en voelt zijn fchande.
De mannen zinderen als de vrouwen klagen:
zoo heeft de Heer zijn uitverkorenen niet gewild.
Er gift, er broeit iets in den lande.”
Maria zuchtte en fprak: „Wie brengt het groot geluk?”
— „Op Eénen wachtten allen,

die wekken zal en vromen,
die richten zal en redden. Honderd honderdtallen
gelooven: Hij is gekomen."

— „Tot Zion drong de faam
door van Johannes, den Bekeerder."

— „Al heeft Johannes hem gedoopt, deze is zijn meerder."

— „Wie is deze?"

— „Jezus is zijn naam."

— „Een Nazarener wis. Dien naam heb ik vernomen
vóór het huis van Simon, een vereerder
van al wat nieuw."

— „Nieuw is Hij, maar ook groot. Zijn woord
vervoert de scharen. De harten worden wild.
De jeugd, die op zijn lippen en zijn oogen trilt,
zwaait, eer zij zwaarden zwaait, geweld van zangen.
Ik heb gezien, ik heb gehoord."

— „Spreek meer van Jezus.
Gij hebt gezien, gehoord. Hebt gij geloofd?"

— „Gelooven?"

Ach, wie kan aanschouwen Hem en niet gelooven?
De blinde voelt zijn licht, zijn stem verneemt de doove.
De kreupele werpt zijn kruk
van zich en volgt. De zieken volgen,
de needrigen, de grooten, de dwazen en de wijzen.
Het is of vóór zijn hand de dooden gaan verrijzen.
Wie krijg begeert en wie beruft in vrede,

wie naar den hemel haakt en wie naar aardfch geluk,
een ieder vindt zijn liefde, een ieder voert zij mede.
Slechts haat en kwaad zien koud en ftaan verbolgen.
Zij fchimpen op zijn armoed.”

— „Is het waar,

dat hij noch fteen noch ftoel bezit
en werd geboren in een ftal?”

— „Waar is 't. De zoon des timmermans heeft geene woning,
noch weet zijn ochtend waar zijn avond ruften zal.
En toch is hij in elken blik, in elk gebaar
een koning!”

— „Een koning en zoo arm... Nabor, hoe is dit?”

— „Niet enkel daar hij ftamt uit Davids huis
en koninklijken bloede;
niet enkel daar zijn gang zoo hoog en morgenkuifch,
zijn aanschijn zacht en ftreng, vol majesteit,
en heel zijn wezen als de weerglans van het goede
uitnemend fchoon;
maar om den grootfchen eenvoud en de godlijkheid
van zijn verheven leer,
die klinkt met klaar gezag als klonk zij uit een troon,
daaróm is hij een koning, daarom Heer.”

— „En brengt hij hoop of vreugd? Verlangen of beruften?
Vreugd alleen is weinig.”

— „Hij looft de fmart.

Geen menschenleed, dat hij niet ganfch doordring’.

Geen vlek van schuld, die hij niet heilig', reinig'.
Hij komt ons uit den hemel en hij houdt van aarde.
Toen hij mijn ziel Gods heimlijkheden openbaarde,
ruifchte uit zijn oogen glans alsof zij de aarde kuften.
Hoe hij den geest verhief, de donkere wet verklaarde!
Mij was het of mijn denken over wolken ging.
Geen twijfelmoed slaat hij met Tafelen te pletter,
maar wekt een bloei van leven uit de doode letter."

— „Ik wensch, ik kon hem zien!"

— „Gij zult hem zien, hem hooren."

— „Hij brengt de smart."

— „De vreugd misschien.

Van hemel is hij en van aarde.

Een God almenschelijk. Naar bloemen helt hij over,
naar schuchtere vogelkens en schamele kinderen.

Zijn grootheid deelt hij met de minderen.

Slechts den harden is hij hard."

— „Diep roert dit woord gelijk de zoetste toover."

— „Hij heerscht in mijne ziel. Ach, heersch gij in mijn hart.

Maria,

was uw droefenis uit;

waart gij, tot dezen gang naar 't licht, mijn blijde bruid,

zoodat wij saam hem volgden!"

— „Niet van mij,

een klagend schuldige,

van Jezus spreek."

— „Den zwerm der lasteraars voorbij,
stijg mede, hoog.”

— „Hoe wilt gij dat mijn smaad hem huldige?”

— „Vertrouw en hoop. Door hem zult gij verwinnen.
Hij is Degene die de liefde doet beminnen.”

De jongeling raakte hare blanke hand.

Zij voelde het niet.

Maar hief ze hooger, daar zij luisterde over 't land,
als naar een lied.

Van den kant

van het diepe meer, waarin de groote zonnen zinken,
om frisscher op te staan in het bloeien van het ooft,
kwam volk genaderd;

nauw zichtbaar eerst op het blinken

der statige dadelpalmen,

en 't gebladert

om de olijven, druiven en citroenen,

dra wemelend uit de teedre pracht der gulden groenen,

en al opeens te voorschijn, rijk beroofd

in het geurig licht.

Raffer steeg hun stijgen. Het mompelen werd een galmen.

Ze waren honderd, honderd nog, wel duizend, elkaar verdringend,

naar alle verten wuivend, zingend,

met vurig handgewenk en vreugdig aangezicht.

Maria vroeg: „Wat mag daarginds geschieden?”
— „Een schuit ligt aan den oever. Kom, wij dalen neer.”
Enkelen ijlden vóór om het Groote te verkonden;
enkelen keken om om het Groote voort te aanschouwen,
Er waren visschers bij en lieden
van den overkant van het Galileische meer,
veel blauwe vrouwen,
rijkelijk schoon gedaan,
en blijde, met haar bloempjes in het veld gevonden,
de maagden en de kinderkens vooraan.
Nabor vorfchte Simon Jonas uit en Simons broeder
Andreas, Jacobus en Johannes allebeide,
voorts, aan het woefte goud des rooden baards,
Iskariot; doch, twijfelend, hield zijn blijdschap in
en gaande verder nederwaarts,
kwam vóór een oude mooie vrouw. Toen, zeker, zeide:
„Verheug u, mijn vriendin;
de Meester komt. Want zie, dit is zijn moeder.”
En Magdalena boog voorover
in haar hangend donker haar, met zoekend aangezicht.

En het geschiedde dat, uit gulden loover,
de Meester trad naar boven in het zoete licht.
Een glans woei voor, een geur waarin zij adem haalden.
Gejuich steeg op en, groot, Maria's oogen straalden.
Zij straalden, vóór alle oogen groeiend uit,

gelijk, aan het spiegelen meer, de dubbele morgenbloem
de bleeke ruimten vult met klaar getril
en alle sterren dooft;
en machtiger dan ieder luid geluid,
vol sterke vreugd tot welkom, hulde en roem,
brandde uit haar leeuwerikshart een zuivere gil:
„Zie toch de Zon! De Zon is om zijn hoofd!”
Wit bleef zij staan, in eerbied en verrukking;
en alles, wat zij had gekend, zonk in het niet.

Toen klonk hun lied:

„Groot is de Heer.
Hij komt in de verdrukking.
Wie zal ons volk verfmaden?
Het leeft in zijne daden.
Groot is de Heer,
en schoon zijn rijksg gebied.”

Zij klommen stadig. Beken ruifchten tegen,
warme bronnen
en menschen meer en meer.
Wie nederkwam in Jezus' blikken was gewonnen,
en dadelijk deelde in het jubelen van de scharen.
Maanzielen en melaatschen raakten zijne handen aan
en open kleederen;

en vaak, bij vreugdige gebaren,
in dank veel stemmen stegen.
Maria kon niet hooger medegaan.
Er duisterde over hare ziel een blauw verteederen;
wondere muziek, die zij daarbinnen dacht te hooren.
De menschen waren met den Meester heen.
Zij stond alleen,
in angst van vreugd verloren,
en heilig schoon geweest.

Jezus intusschen was geklommen tot binnen de palen
van het dorp. Daar bad hem Simon, die
het nieuwe eerde, dat hij avondmalen
zou met hem. En ingegaan
zijnde in des Farizeërs huis, zat Jezus aan.

En zie,
terwijl de lieden stonden vóór de deur
en op den weg, en lagen uit de boomen
om toe te luisteren naar de keur
der leer en wondere gelijkenissen, welke in stroomen
stroomden uit zijn mond, als klaar geruisch
van wateren, trad vóór Nabor, toeziend, half
in blijdschap, half in zorg, Maria door de scharen.
Begrijpend dat Jezus was in Simons huis,
zoo bracht zij een albaften flesch met zalf.
Niet lettend op de menschen, die daar waren,

gejaagd en in een móeten,
ging zij achter zijne voeten staan en
weenende, begon ze nat te maken met haar tranen.
Toen droogde zij de voeten
met de donkere haren
van haar hoofd, en kufte ze, en zalfde met de zalf.
Vreemd werd zij aangestaard door buur en diensbediende.
En Simon, die den Meester ten eten
had genoodigd, in zijn eigen sprak:
„Hoe komt de harpbespeelster onder dit mijn dak?
Indien hij een Profeet was, moest hij weten
hoedanig eene vrouw hem aanraakt, want
zij is een zondares.” Maar Jezus, ziende
doorheen zijn morrende verstand,
sprak overluid:
„Simon, ik heb u wat te zeggen.” En
hij zeide: „Meester, zeg het.” Jezus dan legde uit:
„Een zeker schuldeur had twee schuldenaren.
De een was schuldig hem vijfhonderd penningen,
de andere vijftig. En als zij waren
overtijd,
en hadden niet om te betalen, schonk hij beiden
alles kwijt....
Zoo zeg dan wie van beiden hem het meest
beminnen zal. „Simon, tot antwoord, zeide:
„Wordt goedheid ooit door dankbaarheid vergolden,

ik acht, hij is 't, dien hij het meest heeft kwijtgescholden.”
Jezus sprak: „Gij oordeelt in gerechten geeft.”
Toen keerde hij zich over tot Maria,
die neerlag in de schamele schoonheid van 't berouw,
en sprak tot zijnen gastheer: „Ziet gij deze vrouw?
Ik ben gekomen in uw huis, en water voor mijn voeten
bodt gij mij niet aan;
maar deze, die het niet zou moeten,
heeft, in heilige droefenis
en weemoed niet te fuffen,
met traan op traan
mijn voeten natgemaakt en afgedroogd
met de haren van haar hoofd.
Gij hebt mij niet één kus gegeven; maar, wie zij weze,
deze vrouw, van toen zij ingekomen is,
heeft nog niet afgelaten mijn voeten te overkuffen.
Met olie hebt gij niet mijn hoofd gezalfd;
maar deze
heeft mijne voeten rijk met zalf gezalfd.
Daarom, ik zeg u: hare zonden zijn vergeven,
die vele waren; want zij heeft veel liefgehad.
Wien weinig wordt vergeven, heeft weinig lief.”
De Meester, die verheven
tot zegening zijne hand verhief,
zei tot de vrouw: „Uw zonden zijn vergeven.”
En menigeen, die mede aan tafel zat,

en velen van die buitenstonden,
vroegen in zichzelf: „Vergeeft hij ook de zonden?”
Maar Jezus, die haar oogen voor zijn oogen had
en verder leeren moest, sprak rustig: „Ga in vrede.”
Toen trad zij in het volk en stralend hoorde mede.

TWEEDE HOOFDSTUK

HET MEER

In de schittering van den ochtend lag Simon Jonas' schuit,
waarmee de Meester was gekomen,
rustig in een bocht van 't meer.

Leeg was de schuit. Maar vreemdenhateren vele en vromen
stroomden toe en zagen uit
verlangend naar den Heer.

Nabor was daarbij met Jezus' moeder,
die vernacht had in zijn huis,
en Magdalena.

Van den oostelijken oever
dreef zilverig licht
met stille wateren en geruisch
van wateren. Stemmen stegen,
want de Meester was in 't zicht.

Simon de Farizeër deed hem uitgeleide
en schreed met breed gebaar
den sterken toeloop tegen.

Maar ziende Nabors nicht,
door wier verheffing hij zichzelven schein vernederd,
zoo keerde hij zijn rug tot haar
en vóór de schuit gekomen, haastig scheidde.

Sedert

dien morgen wist hij van de nieuwe leer geen goeds.

Barrevoets

trad Jezus in de schuit.

En al de schar stond op den oever.

Hij, ziende Simon henengaan,

werd in zijn harte droever

en sprak de menigte aan,

zeggend:

„Ziet, een zaaier ging uit

om te zaaien, en als hij zaaide viel een deel bij het pad;

en de vogelen des hemels kwamen en aten het van den grond.

Een ander deel werd uitgestort

op steenige plaatsen, waar de

bouwlaag dun was; en het schoot terstond,

omdat het geene diepte had

van aarde.

Maar als de zon is opgegaan is het verbrand.

Dewijl het geen wortel had is het verdord.

Een ander uit zijn hand

viel in de doornen;

en de doornen groeiden en verftikten 't in hun hout.
Een ander viel in goede aarde en gaf vrucht,
't een dertig, 't ander zeftig, 't ander honderdvoud.
Die om te hooren
ooren heeft, die hoore."

En zoeter zong zijn liefde op zon en zilvere lucht
en drong de harten door:

„Wat menfch hier onder u,
die honderd fchape heeft en één geraakt verloren,
laat om dat ééne niet al de andere in de woeftijn,
en gaat tot het verdwaalde, zoekend tot hij vinde?
En, als hij het gevonden heeft, drijft het niet ruw,
maar legt het op zijn fchouderen als een uitverkoren,
in zuiver blijde zijn?
En, thuis gekomen, roept zijn vrinden
faam, opdat hij met een goede tijding hen verras':
Verheugt u, vrinden mijn.
Ik heb mijn fchaap gevonden, dat verloren was."

Ademloos in de ademlooze menigt,
die luifterde op des Meesters woorden,
ftond Maria naaft zijn moeder, blank en ftijl,
en wift haar oogen in zijn ftalende oogen
en in haar hart zijn wil.

Want meer dan allen, die den Heere hoorden,
was zij met hem vereenigd.
Zoo innig opgetogen
volgde zij, dat zij voorvoelde
wat hij zeggen zoude en groot bedoelde
wanneer zijn boodschap steeg met sterk en klaar getril:
„Zachtmoedig zijn de schapen.
Doch een vreemde volgt de kudde niet.
Want onbekend is zijne stem gelijk zijn stap.
Weerloos is de kudde; maar de herder voert een wapen.
Wie voor zijn volk zijn leven niet ontziet,
hoe zou hij dulden dat een vreemde het treffe en trap’?
Vrees niet, o Israël, het is des Heeren
welbehagen
dat u zijn Koninkrijk gewordt.
Wie zal in ’s Vaders huis regeeren,
zoo niet de Zoon?
Moet niet, vóór de eigen woon,
uw broeder naast zijn broeders staan?
Voorwaar, ik zeg u, de ure komt dat hij zal slaan
gelijk de bliksem door de vlagen,
tot de arend, blindgeslagen,
duizelig uit de hoogte stort.
De Heer alleen is groot. Machtigen
wierp hij uit hun tronen;
ootmoedigen heeft hij opgericht.

De Heer alleen is groot. Zijn wet blijft hij bekrachtigen,
zooals voorheen, zoo nu.

Ziet toe wie uwen God en uwe vaders hoonen.

Ik zal niet rusten eer uw vijand u
tot voetbank voor de voeten ligt.

Meent gij dat ik gekomen ben om vrede op aarde?

Wanneer de heuvelen staan te zwaarde,
houdt u bereid.

Wie dan zijn leven zoekt te sparen
zal het verliezen;

maar wie voor 't leven 't sterven zal verkiezen,

zal 't leven zelf bewaren

en groeien tot in Eeuwigheid."

Nog sprak hij; maar de zon, geweldig in de diepe hemelen,

scheen de menschen vlak in het aangezicht;

en ook van het water straalde lastig licht.

Jezus zag veel oogen schemelen

en handen, staande als schermen voor 't gestraal.

En hij kreeg medelijden met de lieden,

die bleven, steeds nog in verwachtend staren.

Zoo zeide hij:

„Mag het geschieden

dat iemand, om mijn woord, op licht en zonne smaalt?

Komt, laat ons overvaren

naar de andere zij."

Zij dan, de fcharen latend, voeren ooftwaarts over
en andere fcheepjes waren met hen mede.
Nabor, in allerijl, bracht Jezus' moeder
en Maria op zijn eigen kaan
en ftak van wal.

Het was de menfchen, wemelend aan den oever, als fchoofer
een droom van klare fchoonheid uit de kleine reede.
„Wat blijven wij hier ftaan?
Is hij niet onze herder en behoeder?
Zijn wij niet zijn kudde? Komt, laat ons gaan.”
Zoo liepen zij, in groot getal,
gezamenlijk te voet langsheen de blijde wateren.
En ook uit andere dorpen
ftroomden menfchen derwaarts, niet denkend
aan behoefte of nooddruft voor den lateren
dag.

Snel was hun gang.
Simon Jonas had het anker nog niet uitgeworpen,
toen hij de fcharen wenkend
zag en tegenkomen in groot gedrang.
Jezus, uitgegaan, werd innerlijk bewogen
met ontferming over hen:
„Gewiffelijk weten zij dat ik hun herder ben.”
En leerend bracht hij vele dingen vóór hun oogen.

Toen het nu avond werd, zoo kwamen
de jongeren
bij en zegden: „'t Wordt laat reeds op den dag,
en deze plaats is woest.
Laat, met bekwamen
spoed, de schara vertrekken,
opdat eenieder, in de dorpen en de vlekken
van 't omliggend, herberg neme en voedsel vinden mag.”
Jezus zag
zijn goede trouwe volk en dat het scheiden moest
of hongeren
daar om zijnentwil. Het deed hem harde pijn.
„Gij weet, niet alle deuren staan hun open.
Kunnen wij niet helpend zijn
en spijze koopen?”
Iskariot, die de beurs hield, hoorend wat
de Meester vroeg,
trad voor: „Hoe wilt gij dat wij helpen? Ik droome
of twee honderd penningen brood zijn niet genoeg
opdat
een iegelijk een halve korst bekome.”
Jezus, hem beziende, sprak met zacht verwijt:
„Judas, Judas, denkt gij altijd maar aan strijd?
Vrees niet: geen penning zult gij missen.”
Daar sprak Andreas, Simon Jonas' broeder: „Heer,
hier is een jongskens met vijf gerstebrooden

en twee viſſchen.

Maar wat is dat voor zoovelen?"

Jezus zegde: „Zet de menſchen neer.”

Het gras ſtond hoog in deze plaats. Toen werd geboden dat de lieden groepsgewijze zitten zouden.

En als zij nederzaten,

in waardſchappen van vijftig en van honderd,

nam Jezus de aangebrachte ſpijze,

zag naar den hemel zegenend, brak de brooden

en gaf ze aan de discipelen om ze rond te deelen.

Zij, verwonderd,

droegen uit en allen aten,

brood en viſch, zooveel zij wouden.

Wanneer zij vol verzadigd waren,

beval de Meester: „Vergadert wat er overſchiet,

opdat er niets verloren rake, noch bedorven.”

Zoo gingen de discipelen zamelend door de ſcharen.

En ziet,

van het gebroken gerſtebrood

brachten zij terug twaalf hoog gevulde korven.

De menigt nu, die nederzat, was groot

met vrouwen en met kinderen, vijf duizend man.

De menſchen dan,

getroffen door het Teeken,

zegden: „Deze is waarlijk de Profeet, die komen moet.”

Toen zagen Nabor en zijn nicht, die famengingen,
Iskariot de beurs opsteken met de zilverlingen
en hoorden hem begeerlijk spreken:
„God geve mij een anderen oest!
Wat doet hij niet alzo met deze dingen?”
Maria zag vernederd en bedroefd
en, openend haren buidel, riep den roodgehaarde:
„Indien gij voor den strijd zooveel behoeft,
zoo neem; meer heb ik niet.” En in zijn groote hand
wierp zij het klinkend geld, dat hij met dank aanvaardde.

Terstond dwong Jezus zijne jongeren van het land
te varen voor hem af, naar de andere zijde,
terwijl hij de
scharen van zich laten zou.
En als hij nu de scharen van zich had gelaten,
klom hij op een berg alleen,
om daar te bidden.
De avond was gekomen met vrome kou
en stilte, daar de ziel geen ziel kan haten.
En hij bad alleen.

De schuitjes met de jongeren waren reeds midden
in 't meer. Een felle wind
stak op, woei tegen. De zee verhief zich om hen heen
en bracht de varenden in nood.

Zij zwoegden, half verblind
door laai geweerlicht, liggend in angften groot.
En als zij vijf en twintig ftadiën gevaren
waren,
te vierder ure van den nacht,
kwam Jezus tot hen af, al wandelend op de zee.
En de discipelen ziende hoe hij wandelde op de zee,
en uit de golven rees,
een ftralende verfchijning, fchrikwekkend
in haar pracht,
werden ontroerd,
zeggend: „Het is een fpookfel!” en fchreeuwden hard van vrees.
Maar Jezus kwam tot hen, zijn armen voor zich ftrekkend,
en fprak hen aan:
„Zijt goedsmoeds; ik ben het; wilt niet fchromen.”
Opeens, van angst tot vreugd vervoerd,
riep Simon Jonas: „Heer, zoo gij het zijt, gebied dat ik
tot u kome op de wateren.”
En Jezus zeide: „Kom.”
Simon klom
terftond neer van het fchip en wandelde op de wateren
om tot den Heer te komen.
Maar vóór den wind en het wilde klateren —
waarlijk een menfchengang waar durf met angfte fchrankelt, —
werd hij opnieuw door fchrik
ontfteld, en als hij begon te zinken, gilde:

„Heere, behoud mij.” Jezus, terftond
zijn hand uitftekend, greep hem aan en zeide:
„Gij, kleingeloovige, waarom hebt gij gewankeld?”
En als zij in het fchip geklommen waren, ftilde
de wind. Een fchijnfel ongewoon
lichtte in het rond,
terwijl de maan het zwerk der zware wolken fcheidde.
En allen in het fchip aanbaden hem:

„Gij zijt Gods Zoon!”

En Nabor, blij verbaafd over het plotfeling bedaren
van den ftorm
omheen zijn fchuit,
ftond bij de maan de wateren aan te
ftaren,
en zag van ver de witte, wandlende gedaante
en zei: „Wat wandelt daar, in menfchenvorm,
op 't water op en neer? zoo hoog, zoo blank, zoo fchoon?
Indien het, zooals wij, van vleefch en bloed is, hoe
dan zinkt het niet?” Daar ftak
de moeder van den Meefter zacht haar armen uit:
„Zie toch, het is mijn Zoon!”
Maar Magdalena fprak
geen woord en, wonderbleek, zag toe.

DERDE HOOFDSTUK

BETHANIË

Toen Jezus nu de Twaalf had uitverkoren
en de Zeventig aangesteld,
kwam hij met Simon Jonas, Judas en Johannes,
in het groene dal, waar de Jordaan de Zoutzee nadert.
Heinde en verre toch moest men de mare hooren
der volksbeleering en der wonderen ongeteld.
Zoodat in vele plaatsfen werd vergaderd.

En het geschiedde dat Lazarus, Martha's broeder
en Maria's, naar Jericho gegaan was, wegens voeder,
dat hij verkocht had aan de lieden die verhandelen.
Toen hij aldaar de leerenden ontmoette,
zoo bad
hij Jezus dat hij naar Bethanië meê zou wandelen
en intrek nemen in zijn huis.
De Meeſter ging met hem. Maar de discipelen bleven.
En ſchrijdend door de zoete

lucht,
doorgeurd van cyprus en van roos, langs balssemstruiken
en palmenbosschen, ruifchend in 't geruisch
der beken, spraken zij van het Toekomend Rijk
en het nieuwe groote leven,
maar ook van veld en vrucht
en stille landsgebruiken.
En het verbaasde Lazarus hoe de Meester,
den landsman zelf gelijk
door zachten eenvoud, schoonheid vond in boomen heester.

Daar zij langzaam gingen, in het blijde blij verdwaald,
hadden de Farizeën
en de Sadduceën,
nakomend uit de stad, den Meester ingehaald,
en, hem verzoekend, begeerden
dat hij hun een Teeken uit den hemel zoude toonen.
Hij, wetend hoe zij handelden en leerden,
en hoe hun huichelziel het goed met kwaad zou loonen,
sprak: „Ziet toch de leliën des velds.
Zij zaaien niet, zij maaien niet,
en dragen rijkelijk kleet.
Ziet toch de tarwehalmen en de distelen daaronder,
hoe alles schiet,
groeit, rijpt, en bij den gloed des zongewelds,
en bij den slag des regens, schade lijdt noch flect.

En gijlie vraagt een wonder?

Ziet de arme grauwe mufch, hoe warm is zij gevederd!

Is dat geen werk der hemelen op aarde?

Voorwaar, geen ander Teeken heeft mijn hart voor u.”

Zij, luisterend, waren in zichzelf vernederd,

en zeiden: „Hoort gij nu?

Voor dezen aardeling heeft de hemel zelfs geen waarde.”

Zoo voedden zij hun haat bij milden zonneschijn . . . .

Te dezer ure zat Maria bij de zuilen

der binnenplaats, waar fraaie palmen groeiden,

en klaar als kristallijn

een vijverbronne sproot. Zij zag de tuilen

met eigen hand vergaard weerspiegeld in den vloer.

Zij zag hoe zij verbloeden.

En door de bloemen hares harten voer

een fiddering. Omhelzend hare harpe, liet

zij hoog de strak gespannen snaren springen

en, uit de gronden van haar kwale, haalde een lied

gelijk de doornenbloei door vogelkens moet zingen:

„Waar is de Heer? Waar is de Heer?

Ik ijl den hoogen heuvel neer,

door donkere dalen.

Ik ijl den hoogen heuvel neer,

vol fchoon verdriet en zalig zeer.

Waar is de Heer? Waar is de Heer?
Ik zie hem wandelen op het meer.
Zijn oogen stralen!
Ik zie hem wandelen op het meer.
Hoe daal ik neer,
mijn nachtegalen?

De Heer komt zelf, in een krans van licht.
De Zon is om zijn aangezicht.”

Een schoone stilte als in de wouden
volgt op uitgestorte nachtegalengalmen,
trilde op de groene palmen,
op het groene water na. En Jezus trad in huis.
Maria kon haar ziel niet tegenhouden.
Zij blonk door sterke glansen uit haar oogen
naar hem toe. Leek niet zijn gang geruisch
van gouden vreugd? Al buigend rees zij op
en sprakeloos bleef gebogen
vóór hem staan.
Nederziende hoorde zij in het brongedrop,
zingende zongetraan,
en fufte met haar hand het harde hartgeklop.

Uit de belendende kamer,
vriendelijk eerbiedig, trad

nu Martha voor en hiet
den Meester welkom met bekwamer
groet. En toen zij van haar broeder had vernomen
hoe de discipelen wijlden in de Palmenstad,
zoo vroeg
zij hem: „Waarom zijn dezen niet
hierheen gekomen?
Wij hebben wijn en brood genoeg?”
Lazarus ging terstond en Martha keerde weder
tot haar huifelijke zorg.

De Meester zat verheven
in de schaduw van een breeden palm, nabij
den waterboord.
Maria zat aan zijne voeten neder
en hoorde, als zuivere melodij
en stroom van hooger leven,
zijn zachte woord.
En hij verhaalde, wat hij nooit verhaalde:
van zijn geboorte, van den kindermoord,
van het vluchten naar Egypte
en van de wederkomst naar het dierbre Jodenland.
Van Jozef veel, doch meer van zijne moeder.
Sprekend werd hij schooner steeds. Zijn aanschijn straalde.
In zijn oogen lag de diepte
van de zee die bruiſt en van de zon die brandt.

En toch was hij der vrouw gelijk een vriend en broeder.
Met sterke liefde en donkeren weemoed in de stem
sprak hij van Davids stam en van de Tempelstede,
waar hij als knaap
ter bedereize
was heengegaan,
en bij de Schriftgeleerden heeft verloren:
„Wat zocht mijn moeder toen vol angst, in onderstad
en bovenstad, bij 't voorhof, op de brug,
ter vesting, ten paleize;
en vond mij eindelijk in den tempel als haar schat
terug.
Jeruzalem, Jeruzalem,
des Uitverkorenen uitverkorene,
in euvelen
moede hoort gij uw Profeten aan!
Wanneer mijn uur zal komen, kost de gang der heuvelen
mijn moeder nogmaals zwaar getraan.”
Maria zuchtte na: „Jeruzalem,
ontaard Jeruzalem!
Hoe Joden met den vreemde heulen! buigen
voor een handvol gouds!
Helaas, dat priesters tegen den Profeet getuigen,
dat is van overouds.
Maar Kajafas is nog niet Israël! . . . Waarom dan duidt
gij thans op ramp en dood?

Mijn Koning is zoo sterk, mijn Koning is zoo groot.
Laat velen hem benijden,
de fchaar groeit om zijn kracht in trotschelijk verblijden.”
— „Droogt niet de vijver uit
in rijkften zonnegloed?
Zal niet de palm, die neerhangt op mijn voet,
wanneer hij afgefmeden wordt
tot fieraad, in zijn pracht verflenfen?
Niet alle groene hout verdort.
De dageraad is kort.
Alzoo de Zoon des menfchen.”
— „Ach, niet alzo. Ik weet, u hoort de zege.
Wie opkomt voor het arme recht moet overwinnen.”
— „Laat niet op de uitkomst rekenen die het recht beminnen.
Laat niet naar lauweren ftaan die ftrijden voor hun volk.”
— „Ik voel mijn klare zon verduiffteren in een wolk
van vreemd verdriet...
Ga tot het volk en fpreek opdat het gansch bewege.”
— „Mijn volk verftaat mij niet.”
— „Waar ligt uw weg, o Heer? De voeten wachten vaardig.
Wat moet zij doen, die trouw uw gang wil gaan?”
De Meefter zag haar lang alteeder aan;
toen zeide hij:
„Die vader of moeder liefheeft boven mij
is mijns niet waardig;
die zoon of dochter liefheeft boven mij

is mijns niet waardig;
en die zijn kruis niet opneemt en mij volgt
is mijns niet waardig.

Gedenk, gedenk.”

Maria zuchtte: „O Meester, schenk
mij toch den vollen beker van uw smarten.

Wordt ook de wereld wreed, ik wil de wereld tarten.

Laat mij, in de ure van den nood,
naast uwe moeder staan.”

Jezus zeide: „In waarheid, uw geloof is groot,
o vrouw,

vertrouw:

nog eer mijn nacht komt, breekt uw morgen aan.”

Terwijl zij samen spraken, leidde

Lazarus de gasten

binnen, welke hij te Jericho nog tijdig
aangetroffen had.

Martha, ijverig, hielp de drie ontlasten.

Zij groetten nauwelijks. Mond en oogen stonden nijdig.

De koppen gloeiden rood. En Jezus, wetend wat
gebeurd was onderweg, tuurde op en zeide:

„Waarover hadt gij woorden onderweg?”

Zij zwegen. Want zij hadden onderling getwift
wie onder hen de meeste zoude wezen
in het Rijk

der Hemelen. Hij, willende van hoogmoed hen genezen,
herhaalde: „Waarover was het?
Simon Jonas, zeg,
of Judas, of Johannes?”
Zij in hun harten voelden
dat hij wift,
maar niet hun ongelijk.
Simon Jonas kon de geesten niet beteugelen,
die in zijn binnenst woelden,
en plotseling viel uit: „Ben ik hun mindere?
Omdat ik niet het eerst
geroepen werd, gelijk mijn broeder of Johannes?
Of zal Iskariot ons overvleugelen,
wijl hij den buidel draagt?
Liet ik te Kaperneum niet mijn vrouw en kinderen?
Laat zien wie in den kamp voor u zijn leven waagt.”
Daar riep de zoon des donders:
„Trouw in 't woord gaat door het woord verloren.
Maar wie uit het eigenst bloed
geboren,
behoeft geen kracht des wonders
om te staan daar waar hij staat; dat is: daar waar hij moet.”
Simon Jonas sprak: „Gij zijt de ware zoon!
Vroeg niet uw moeder
voor u de rechter plaats, de linker voor uw broeder?
Mijn plaats wil ik veroveren.”

Judas' oogen schoten scherpen glans.
Hij langde een penning uit den buidel: „Meer dan looveren
van een krans
weegt deze: zonder geld geen strijd!” Het klonk als hoon.
De Meester was gestrengelijk opgerezen:
„Hoe strijdt gij ondereen, die voor het goede strijdt?
Zijn niet de boozen eensgezind?
Zoo gij de voorsten wenscht te wezen,
ziet toe, dat gij uzelf verwint
en niet de laatsten zijt.
Leert toch van mij dat ik zachtmoedig ben
en nederig van hart.”
De jongeren zwegen stil. Maria, ziende
hun oprecht berouw, kreeg medelij met hen.
Haar eigen wond genas
in nieuwe, schoone smart.

Bij tafel nu kwam Martha, die de gasten diende,
en met haar vrouwen werkzaam was,
al klagend:
„Heere, trekt gij u dat niet aan, dat mijne zuster
mij alleen laat dienen? Zeg haar dan
dat zij mij helpe.” Jezus zeide: „Martha, Martha,
om vele dingen zijt gij zorge dragend
en veel ontruft er
u. Eén ding is noodig, het eigenst niet voor elk.

Maria heeft het goede deel gekozen, welk
van haar niet weggenomen kan."

Tegen avond, toen de zon, van boven
den Olijfberg dalend,

Bethanië's huizen en beboomde hoven
met haar glansen overgoot,

kwamen de gasten, naast het vriendelijk gezin,
vóór de open deur, om frissche lucht.

Kinderen, nieuwsgierig toegelopen, stoeiden in het stralend
goudig rood

en maakten blij
gerucht.

Maar toen er meer vergaderden
en naderden, steeds naderden,

met moeders mee daarbij,

die liefdevol haar krooft tot vóór den Meester brachten,
reikend hem de jongste toe,

zoo wouden de discipelen het verhinderen.

Maar Jezus nam het kwalijk, zeggend: „Laat de kinderen
tot mij komen, en verhindert het ze niet.

Wat het late of wat het doe,
wie kan een kind verachten?

Wie wordt niet goed wanneer hij de onschuld ziet?

Voorwaar, indien gij niet verandert en wordt die kinderen gelijk,
zoo zult gij 't Koninkrijk

der Hemelen geenszins binnengaan.

Maar wie zichzelve zal vernederen, gelijk
het kind, dat gij hier vóór ziet staan, —
gij, grooten in uw hart, hoort nu —
die zal in 't Koninkrijk
der Hemelen de meeste zijn.”

Maria, die vooruitkwam met een schaal vol ooft,
ziende de hand des Heeren op een klein
schoon kindekijn,
bleef staan en voelde deze zegen op haar eigen hoofd.

VIERDE HOOFDSTUK

LAZARUS OPGEWEKT

Te dierzelftertijd had Salome, om den dans der fchande
voor Herodes, den Viervorft, uitgevoerd,
het hoofd gevorderd van Johannes, den Bekeerder.
Dat werd haar in een fchotel voorgebracht.

Weder werd het nacht
voor de profeten in den lande.
Bloed was in 't morgenrood en bloed in 't avondrood,
zoodat de fchaar der vromen werd ontroerd
en vreesde dat het opgeruide fchuim niet eerder
zinken zoude, of Jezus moest gedood.

Onder de ftraatlui van Jericho hadden de Farizeën
leugen, lafter en geld
gezaaid, en wachtten op hun oogft.
Binnen hun landspalen predikend gevonden,
werd de meefter met geweld
befprongen, als het puik der reën

door 't gezwerm der voorgezweepten honden.
Dreigend dreven zij hem
ter poorte, waar de stad het hoogst
is, en het uitzicht breed.
Daar rukten eenigen
uit 't geboefte hun kleederen uit en driftig maakten
zich gereed
om hem te steenigen.
Die bij de kleederen waakten,
hitsten op, met harde stem.
Romeinsche krijgers, staande meê daarbij,
spotteden met zooveel moed en vroegen:
„Is hij geen Jood als gij?”
Maar zij, die steenen droegen,
schokschouderend, droegen verder. En het gebeurde
dat Maria van Bethanië daar voorbijkwam, en beseffend
wat er omging, tot den Heere liep
en hem met armen dekte. Schoon was haar aangezicht,
offchoon het gansch ontkleurde;
stralend haar blik. Toen, hare stem verheffend,
keerde zij zich om en riep:
„Laat af, het is de Meester!” Krijgers traden nader:
„Wie is zij in dat paarsch gewaad?”
— „Een zondares geweest. Maar hij is een verrader!”
De bende schreeuwde heesch: „Ga weg!”
Zij, met onafgewend gelaat,

daartegen in: „Zoo werpt dan, ik blijf staan.”
Daar aarzelden de voorsten, plegend overleg.
Jezus stond heel hoog, in wonderhelder licht,
en zag het woefte grauwe met medelijden aan.
Toen sprak hij tot Maria:
„Wees onbevreesd.” En door de straatlui henen
schreed hij op de Farizeën toe, die daar op zijde wachtten,
en vroeg: „Waar zijn uw steenen?”
Zij toonden hunne witte handen. Hij, vol verachten,
sprak tot de straatlui: „Brengt
de steenen hier, dat dezen werpen.”
Zij echter kwamen niet. Ook hunne handen waren
ledig. En overluid sprak Jezus tot de scharen:
„O dwaze, dwaze menigt,
die 't reinste bloed het liefste plengt,
wat wilt gij dooden die uw leven zijn?
Moet ik mijn woorden thans tot scherven scherpen
en slaan met ongeduld?
Doch niet wie steenen draagt, draagt de eerste en meeste schuld;
maar wie, van achterstaande, bidt in schijn,
en valsch met oogen steenigt.
Geveinsden zijn zij, adderbroedfelen, wolk
vóór zon. Wat bieden zij u meer dan wat zij roofden?
O broeders, laat liggen toch het geld des bloeds,
en weest de grauwe niemand niet, met duizend hoofden,
maar elk van u een man, en van uw volk.”

En Jezus liet de menschen staan, die dieper peinsden.
En deze dag bracht den gedenkceêldragers en geveinsden
weinig goeds.

Na die dagen trok de Heer
leerende terug tot Magdala en Kaperneum,
aan den oever van het Galileische meer.

Nabor, vernemend wat gebeurd was voor de poorte
van de Palmenstad, was blijde en droef.
Maar boven 't leed, dat hij in zich begroef,
riep luid zijn schoon verheugen:
„Geloofd de kunst, die het hart doet deugen,
en adelt vóór geboorte.
Vernederd is de vrouw in Salome,
verheven in Maria.”

Onverwachts toen kwamen uit Bethanië boden
tot Jezus en tot Nabor met de tijding
dat Lazarus krank geworden was.
De zusters lieten dringend nooden,
zeggend: „Heere, uw vriend is krank.”
Jezus sprak: „Die krankheid is niet tot den dood,
maar tot verblijding.”
Zoo bleef hij in de plaats waar hij genood
werd, nog twee dagen lang.

Toen liet hij zijn discipelen vereenigen
en meldde hun 't besluit
om naar Bethanië te gaan.

Daar riep Johannes uit:

„Meeſter, de Joden zoeken u te ſteenigen,
en gij gaat weder derwaarts?”

Jezus zeide: „Hoort mij aan.

Telt niet de dag twaalf uren?

Zoo wie dan wandelt in den dag, die ſtoot zich niet;
vermits hij 't licht van deze wereld ziet.

Maar wie moet wandelen in den nacht
en in het duifter turen,
neem' zich in acht;

hij zal zich ſtooten, daar hij 't licht niet in zich voelt...

Lazarus ſlaapt. Maar ik ga heen om hem te wekken.”

Johannes weer: „Hoe wilt gij dan vertrekken?

Indien hij ſlaapt, zal hij genezen.”

Jezus had met ſlaap den dood bedoeld.

Zij echter meenden dat hun broeder werkelijk fliep.

Dies ſprak hij: „Lazarus is geſtorven. Om uwentwil
ben ik verblijd

dat ik daar niet mocht wezen.

Thans ſterkt het uw geloof... Doch laat ons gaan.”

Thomas riep:

„Wij tiegen mede, opdat wij met hem ſterven.”

Judas hoopte ſtil:

„Zoo komt de strijd.”

En Simon Jonas:

„Had ik mijn goede zwaard! Mij lust te kerven!”

Toen reisden Jezus, Nabor en de jongeren door de Jordaanvallei naar het Zuiden heen. En als zij kwamen in de Palmenstad, vernamen

zij dat Lazarus vier dagen reeds begraven lag.

Veel Joden waren bij de zusters om haar te troosten.

Martha dan, zoodra zij hoorde

dat Jezus kwam, schreed naar het Oosten

neer, hem te ontmoet.

Maria bleef thuis, bezwaard met droeven geeft,

als eene, die veel lijdende, haar leed niet deelen mag.

Martha, openend haar gemoed,

spak tot den Meester: „Heere, waart gij hier geweest,

mijn broeder ware niet gestorven.

Doch nu

ook weet ik dat, wat mensch behoefte en u

behage,

bij God zooveel is als verworven.”

Jezus spak tot haar: „Uw broeder zal heropstaan.”

Martha zeide: „Ik weet, hij zal heropstaan

in de opstanding ten laatsten dage.”

Toen zeide hij: „Ik ben de opstanding en 't leven.

Zoowie in mij gelooft

zal leven, waar' hij ook gestorven.
Een iegelijk die leeft en die in mij gelooft,
in waarheid, zal niet sterven in der eeuwigheid.
Geloofst gij dit?" Zij, door den Geest gedreven,
riep uit: „O Heere, ik heb geloofd.
Gij zijt de Christus, ons beloofd,
de Zone Gods, der wereld toegezeid.”
En toen zij dit gezegd had, ging zij henen,
en riep Maria, hare zuster, heimelijk alleene:
„De Meester is daar en hij roept u.” Deze,
als zij dit hoorde, stond haastig op en ging tot hem.

De Joden, uit Jeruzalem
en Jericho, aldaar
in huis om haar te troosten, ziende dat Maria,
haastig opgerezen,
uitging, volgden haar,
zeggend: „Zij gaat naar 't graf, opdat zij weene.”
Maria dan, wanneer zij kwam
waar Jezus was en hem bemerkte, viel aan zijne voeten:
„Heere, waart gij hier geweest,
mijn broeder ware niet gestorven.” Jezus dan,
die bij dit harde ontmoeten
haar hand in zijne handen nam,
ziende haar weenen,
en allen medeweenen,
werd zeer bewogen in zijn geest,

en hij ontroerde als eenig sterfelijk man.
Toen vroeg hij hun: „Waar hebt gij hem gelegd?”
Zij zeiden: „Heere, kom en zie het.” Jezus weende.
De Joden, ziende, zeiden: „Ziet, hoe lief hij had.”
En Nabor hoorde dat
dit werd gezegd.

Maar sommigen, bedenkend, spraken:
„Kon hij, door wien de stomme stem en spraak verwierf,
en die den blindgeborene het gezicht verleende,
niet maken
dat Lazarus niet stierf?”

Jezus, wederom in zichzelf bewogen,
kwam tot het graf,
een nauwe bergspelonk, bedekt met eenen steen,
en zeide: „Neemt den steen weg.” Toen, droogend af
haar tranende oogen,
kwam Martha zorgvol toegetreên,
waarschuwend: „Heere, hij riekt al, want hij ligt vier dagen.”
De Meester sprak tot haar:
„Heb ik u niet gezegd dat wie in mij gelooft
Gods heerlijkheid zal zien?”
Zij namen dan den steen weg, waar
de doode lag. Daarna, wijl allen nader
zagen,
om te zien naar hem
en naar het graf, hief Jezus hoofd

en oogen opwaarts, zeggend: „Vader,
ik dank U dat Gij mij verhoord hebt. Bijaldien
die altijd mij verhoort, Gij mij verhoort ook thans,
blijkt voor de schare hier dat Gij mij hebt gezonden.”
Zijn oogen straalden wonderen glans,
terwijl hij riep met groote stem:
„Lazarus, kom uit.”
En de afgestorvene kwam uit,
gebonden
met doeken aan handen en voeten, en 't aangezicht
omwonden
met een zweetdoek. En hij trad in 't licht.
Jezus sprak: „Ontbindt en laat hem henengaan.”

Velen uit de Joden, die Maria vergezelden,
hebbend het Teeken mede aanschouwd, van stondenaan
geloofden in den Heer.
Maar sommigen, uit gunstbegeer,
ijlden ter Hoofdstad of ter Palmenstad, en meldden
den Farizeën wat Jezus had gedaan.

De Overpriesters en de Farizeërs vergaderden den Raad:
„Wat doen wij? Deze mensch doet vele Teekenen.
Indien het alzoo verder gaat,
zal elk in hem gelooven en de Romer 't kwaad
des opstands over ons verrekenen,

wegnemend volk en plaats.”

Kajafas, de Hoogepriester, hoofd des Raads,
riep uit: „Het is ons nut dat één mensch sterve
voor 't volk, en 't gansche volk niet storte ten verderve.
Ik zie en profeteer dat Jezus nog dit jaar
valt voor het volk.” En zij besloten hem te dooden.

Sinds deze stonde wandelde de Heer
onder de Joden
in en om de tempelstad niet vrijelijk meer,
maar ging van daar naar 't land bij de woestijn,
ter marktstad Efraïm, en bleef er met de schar.
Het Pascha was nabij. Veel Joden togen
naar Jeruzalem op, om zich te reinigen.
Wie voor zijn leering was, wie tegen, zochten
met vraag op vraag en vorfchende oogen,
of ook Jezus daar zou zijn,
en in den Tempel staande, spraken tot
elkaar: „Wat dunkt u? zou hij komen naar het feest?”
Van de Overpriesters en de Farizeën kwam 't gebod
te melden, zoo zij het weten mochten,
waar hij verbleef. Dat wisten weinigen.
Maar over velen was zijn geest.

VIJFDE HOOFDSTUK

EFRAIM

Judas had, door heimelijke boodschap, uit de dorpen
en de steên

de broeders saambezwoeren

tot een grooten Jodendag:

„Want uit zijn hooge nest moest de arend neergeworpen!”

Zoo liepen, op vertrouwen in een nieuw gezag,

veel duizenden en duizenden bijeen

voor Efraïm, om nader woord te hooren.

En zij ook spraken tot elkander:

„Wat dunkt u van het Pascha?

Gaan wij naar Jeruzalem op?”

En wie den Meester als den Heiland kende,

en wie hem kende als zijnen Koning,

de godvereerende en de vaderlander,

lieten arbeid staan en woning,

duchtten honger noch ellende,

voorvoelend 't barsten van de volle dingen.

De Heer was in het land. Doch wist der mannen geen,

noch iemand van de vrouwen, zelfs zijn moeder niet,
waar hij vertoefde;
zoodat de jongeren sprekend tot de scharen gingen.
Ook Nabor was met hen. Het schoon verdriet,
dat hem bedroefde,
verborg hij diep en uit zijn blikken straalde moed.
Iskariot, hem ziende, zeide: „Strijd wil zingen.
Gij, die in 't jonge harte draagt het oude lied,
die stem bezit en gloed,
treed vóór het volk.” En Nabor, vóór de schara getreden,
zong, smartbegeesterd, als een rouwzang om 't verleden,
een lied van tranen en van bloed:

„Hoe draagt gij gelaten
't leed op u neergeftort?
Judea, wie zal u haten,
nu gij door lijden zoo heerlijk wordt?

Schoon land, wie kan u kennen
als des Heeren huis en tuin,
en zijn oogen wennen
aan verwoeft heil en donker puin?

Jeruzalem, der steden bloem,
uw muren zijn ontmanteld, uw tempel is ontwijld.
Heuvelen, vervuld van Davids roem,
hoe torst gij dezen tijd?

Zal ooit de dag nog dagen
dat gij een kroon zult dragen,
o dochter van den Heer?
Wanneer? Wanneer?"

Een rilling voer door de donkere menigt.
Velen zeiden Nabor na: „Wanneer? wanneer?"
Daar riep Iskariot: „Gij vraagt: wanneer?
Zoo luistert. Zoodra gij niet meer zucht, maar strijdt,
als Joden voelt en mannen zijt,
uw kracht geheel gebruikt en al uw kracht vereenigt,
dan, broeders, komt die tijd.”
Een stem ging op: „Wat kan Judea tegen Rome?"
Anderen schreeuwden weer: „Rome is ver.”
Judas sprak: „Zult gij alleen maar bidden: ons toekome
het Rijk der hemelen, zoo steekt uw hand uit om een ster
te vangen. Staat uw willen vast, zoo aarzelt niet.
Een volk, dat op zijn erfgrond vecht, is dubbel krachtig.
Denkt aan de Machabeërs. Weest indachtig
wat Zadok deed en wat de Gauloniet.
Wie vrijelijk sterven kan, verdient te leven.”
Simon Jonas schreed naar voor:
„Gij, die een briefchend paard een spoorflag wenfcht te geven,
Judas, hoor.
Wij zullen voor de vrijheid staan,
doodverachtend, zegezekeer.

Wij strijden voor het recht. Ons voert de groote Wreker,
de Heiland aan.

Hij is de Veldheer, die den hemel in zich heeft,
en zooveel wonderen doet als goedheid mag.

Heeft hij niet zelf gezegd: gelooft en leeft?

Rotsvast is mijn vertrouwen.

Wij bouwen

ten grooten dag,

gegrondvest in de leer en schoon tot in zijn top,

boven 't Romeinsche rijk het Rijk der Hemelen op."

Thomas, betwijfelend, vroeg: „Mag op den hemel hopen
wie niet zichzelveen stut?

Zijn alle harten warm? Staan alle buidels open?

Bewoont eenzelfde geest paleis en hut?"

Thaddeus riep: „De rijke is tegen ons.

Geen erger vijand dan de Farizeër.

Hoe lager voor den Romer, hoe gedweeër,

hoe trotscher hij voor 't volk zijn voorhoofd frons'."

— „Wat's tusschen ons en deze lieden,

zelfzuchtig, zat van hoogmoed, ziende blinden?

Als Elias moest de Heer gebieden

dat het vuur des hemels nederdale en hen verslindel!"

Dus sprak de donderzoon Johannes. Filippus zeide:

„Zachtmoedig is de Heer.

Zijn Koninkrijk is niet van deze wereld." — „Leer

mij niet den zin van 't Woord", riep Simon Jonas toen.

„Verlangt de Meester niet dat ik de kudde weide?
Ik weet wat mij te laten
staat en wat te doen.
Heeft hij niet hoog getuigd: ik breng geen vrede op aarde?
Kamp dus, geen vrede!
Pascha noodt ons naar de tempelstede.
Gunstiger komt geen tijd. Daarom: een kort besluit:
Wij trekken met de scharen stormend door de straten,
bemeesteren den burg, verstrooien de soldaten,
en roepen vóór al 't volk der Joden Koning uit.”
Geestdrift barstte los:
„Jezus Koning!
Heil den Koning!”
Eer het juichen stilde kwam de roodgehaarde
terug en riep: „Uw Koning? Waar, waar is uw Koning?
Ginds grijnst het kalkgebergte, hier strekt de zandwoestijn.
Is daar zijn zetelplaats? Is dit zijn woning?
Hier moest Uw Koning zijn,
met u, voor u, vooraan,
de schare wijzend naar de vorstenstad.
Een handgebaar van hem, wij, jongeren, wij gaan!”

Bekommerd blikten zij elkander tegen.
„Waar mag hij wijlen?
Weet iemand? Niemand weet.” Toen allerwegen
zag men lieden ijlen,

die naarstig zochten,
in Efraim, ter breede baan, op het enge pad,
in holen, kloven, krochten.
Maar niemand vond den Heer.

Veel mannen nu en vrouwen brachten aan Iskariot
het overschot
huns teergelds; sommigen zelfs het tiende van hun have
tot vrome gave
en voedsel van den strijd. Nabor deed nog meer:
„Wat wil ik sparen
of vergaren?”
dacht hij, „ik heb geen doel.” Hij had zijn goed
verkocht, schenkend ineens de helft van zijn vermogen.
Vandaar dat glansen in zijn oogen,
die levenskracht en dragensmoed.
Toen hij het geld aan Judas bracht, vroeg deze:
„Is 't u niet opgevallen te Bethanië, hoe
de Meester met Maria weende, niet met Martha?
Ik vreeze
dat hij verweeklijkt en voor 't volk niet alles doe.”
Nabor zeide: „Ik heb vertrouwen.”
En, rijker na die daad,
ging hij tot Jezus' moeder en de heilige vrouwen.
Maria Magdalena was niet zooals steeds
te midden dezen blauwen bloei van 't schoone en 't goede;

maar droeg de wrange vreugd, waarbij haar harte bloedde,
en de onuitspreekbaarheid des zoeten leeds
alleen met zich in de ongestoorde stilte
van de woestijn. Zij zwierf, haar koorts beluisterend.
Die floeg en flakkerde op, een vuur, doorwaaid van kilte,
waarbij het leven morgenhelder noodt
en, nauwelijks benaderd, straalt zoo droef, tot henenduisterend,
het wijkt ten avond van den dood.
Zij zag de witte rotsen zuiver,
en 't blauw der hemelen zuiver,
en ook de zanden glansend in de zon, zuiver en hard.
Grotten grimden, kloven dreigden.
Geen vogel floeg, geen boomen twijgden.
Van aan de Kedronbeek,
die zelden stroomend is,
tot aan de Zuidelijke Zoutzee, leek
het groen der scharfsche planten zwart.
Maria gaande, huiverend in 't gehuiver,
voelde het ademen van de wildernis.
Zij ging, niet hopen en toch zeker hem te vinden,
dien haar harte zocht.
Zou niet die felle glans haar blikken blinden
dat zij niet zien, niet zoeken mocht?
Haar oogen
werden moede, haar voeten deden zeer.
En zie, terwijl de dagbrand zonk met hooge ronde bogen,

daar zag zij, in het schraal gestruik, den Heer.
Hij wandelde gebogen.
De avondzonnegloed
vormde om zijn edel hoofd een zware kroon van bloed,
waaruit de stralen staken als gevlamde doornen.
Bloed droop van zijne slapen, van zijne handen bloed.
Zoo scheen haar de Uitverkorene der uitverkoornen
een beeld van jammer en oneindig schoon erbarmen:
„Gedenk!” Maria werd het donker woord
indachtig,
dat zij in angst en had gehoord.
Op eenmaal schreide in haren boezem al wat machtig
is en teeder.
Daar liep zij naar Hem toe en, met geopende armen,
knielde neder,
niet om zijn god'lijkheid, niet om zijn koningsroem,
maar om den armen, bloedgekroonden mensch.
Haar oogen bloeiden naar hem op. Haar harte geurde
door haar zoete lippen. Wil had zij noch wensch.
En daar zij, in dit hoogste zuiver zalig zijn,
onwetend bleef van 't stille wonder dat gebeurde,
ontlook en smolt zij naar zijn smarten, als een bloem
naar zonneschijn.
Jezus zag omneder en
als hij de schoonste vrouw in zoet aanschouwen zag,
was het of de aarde in bloei aan zijne voeten lag.

En hem ontroerde een innerlijk verteederen.
Het scheurde
en brak in hem. Zijn heele wezen schreide
van louter blijdenis.
Zijn harte zeide:
„Kniel niet; ik heb u lief.”
En hij deed teeken dat zij zich verhief.
Toen rees de vrouwe naaft den Meester evenhoog;
en wonder sprak zijn stem: „Maria.”
Op hunne hoofden stond de laatste zonneboog,
en gansch de wildernis
floeg uit, in avondpracht, gelijk een paarfche heide.

Aleer de vroeggerezen maan
ter andere kim
het blauw des avonds hooger hemelde,
was Jezus met Maria reeds vóór Efraim.
Nog wemelde
de menigt woelig heen en weder.
Het golfde wijd en wild in hijgende gemoederen.
Daar riepen zij: „Ziet toch, daar komt de Meester aan.”
Toen zeeg het ruifchend volk gelijk een ebbe neder.
Hij, voor de fchaar gekomen, sprak met klaren klem:
„Bereidt u op het Pafcha,
broederen:
Wij tiegen naar Jeruzalem.”

ZESDE HOOFDSTUK

DE ROZEN

Zoo talrijk waren dezen, die in Jezus' naam
optrokken naar de Tempelstad,
dat niemand hen ontruffte.
Van aan de Zoutzeekuste
tot aan het Galileische meer,
van aan het kalkgebergt' tot diep bij de Jordaan,
was heel het land bewogen door de faam
desgenen, die het volk in zijne liefde had.

Als Jezus nu te Jericho was ingegaan,
kwam daar een hoofdman over honderd, biddend: „Heer,
mijn dienaar ligt tehuis, geraakt, en lijdt veel pijn.”
Jezus sprak:
„Zoo wil ik komen en uw knecht genezen.”
Toen zei de hoofdman over honderd:
„Heer, ik ben niet waardig
dat gij inkomt onder mijn dak,

maar spreek een enkel woord,
mijn dienaar zal genezen zijn.
Want ik ben ook een mensch, met menschen boven mij,
en menschen onder. Zeg ik tot dezen:
ga, hij gaat, en tot den anderen: kom,
hij komt; en tot mijn dienaar: doe dat, en hij blijkt dienstvaardig.”
Jezus, hebbend zulks gehoord,
heeft zich verwonderd,
en zeide tot de jongeren, luisterend daarbij:
„Voorwaar, zelfs niet in Israël, dat voorgeroepen is,
heb ik zoo groot geloof gevonden. Daarom,
ik zeg u dat velen zullen komen
van Oost en West en zetelen
met Abraham en Izak in het Rijk der Hemelen.
En de kinderen des Koninkrijks, onopgenomen,
zullen weggeslingerd worden in de duisternis.
Aldaar zal tandenknarsing zijn en staag geween.”
En tot den hoofdman over honderd sprak de Heer: „Ga heen,
en u geschiede gelijk gij hebt geloofd.”

De jongeren echter hoorden met een leed verbazen
hoe Jezus een Romein kon bijstaan en verheffen,
die op Hebreeuwſchen bodem onder wapenen stond.
De roodgehaarde, duister, schudde met het hoofd:
„Heer, hoe moet ik dat beseffen?
De Joden, die door u genazen,

kwamen naar u toe, knielden op den grond;
en deze, een vijand, op een bloote woord,
verkrijgt genezing voor een andren, dien gij nimmer zaagt.
Is zegening het teeken van den haat, zoo is de kus
geen teeken meer der vriendschap." Jezus, wien
dit klaagverwijt ten zeerste griefde,
sprak aldus:

„Onstuimige, weet gij wat gij vraagt?
Hebt gij dan nimmer in een mensch den mensch gehoord?
Een mensch als mensch gezien?
Uw vijand? Is hij niet als gij van vleesch
en bloed?
verwekt in vreugd, geteeld in liefde?
geboren uit een moeder?
Is wie ter wiege reeds zijn vader derven moet,
offchoon uws vijands kind, geen arme wees?
Blijkt deugd haar minder deugd? Is schein ook hier geen schein?
Bidt dat niet eeuwiglijk de volkeren elkander haten,
noch met gewette wapenen snijden door het recht.
Daar komt een tijd dat zij, om vriendschap, veeten laten,
den vreemde meten, eerlijk, met dezelfde maten,
dat wie uit aarde stamt, getrouw aan aarde hecht
en over heel de wereld volk tot volk zal zijn
als de eene broeder tot den anderen broeder.”
Iskariot betoomde zijne drift;
maar somber floeg zijn hart: „Geen mensch gaat voor mijn land.

Oog voor oog, tand voor tand,
zoo luidt de Schrift.”

Na koortfig wemelen en zwaar bewegen,
daalde op Jericho een stille, vrome nacht.
Vroeg rees Maria 't wonder van den morgen tegen
en liet naar blijder pracht
den leeuwerik van haar harte slaan:

Hoe breekt de dag, tot dezen gang gekozen,
zoo heerlijk aan!
De wind vaart uit de rozen
van het Oosten, om geurig voor te gaan.

De heuvelen, in den nacht verborgen,
verschijnen op het zuiver blauw.
En vóór de spiegelen van den dauw
buijgt zich de morgen.

Nog trilde haar harte op de wondere blijdenis
van een onvolzongen lied,
toen zij de Palmenstad verliet
en bij de westelijke Poort den Meester vond.
Het licht rees uit den uchtenstond,
roosvurig jong en dauwig frisch,
en ging de wandlenden met zachte schaduw voor.

Van de glinsterende struiken,
zwaar van dauw en groen,
die daar in 't wilde
harteljkft opengaan
en rijke ruiken
in dat feizoen,
plukte Maria af en aan,
een witte en weer een roode roos, en droeg
ze bij de ftelen in haar hand.
En toen zij weder boog en weder plukken wilde,
hield de Meeftcr ftand
en vroeg:
„Waartoe die rozen?”
Maria zeide: „Tot een kroon.
Ik zag u, in den avondgloed,
gekroond met eene kroon van bloed.
Ik hoor, in 't Rijk u toevertrouwd,
wacht u de harde kroon van goud.
Van al het aardfche fchoon
hebt gij de fmart gekozen.
Doch heerlijk voegt den zachte een zachte kroon van rozen.”
De Meeftcr fpak: „Laat ftaan, laat ftaan de rozen.
Haar geurig leven
duurt den duur eens morgenftonds.
Het zij haar ganfch gegeven.
De rozen bloeien niet voor ons.”

— „Past de uitverkorene bloeme niet den Uitverkorene?”

— „Al kost het weten bloed gelijk de steek der doornen,
hoe laat ik in haar blijden waan
die mij zoo trouw heeft liefgehad?

Weet dan, eer de gebroken bloemen gansch verflensen,
vergaat uw zuivere vreugd in bitterlijk getraan.

Want niet opdat
hij Koning worde en Davids erfenis erve
tiegt de Zoon des menschen
ter tempelstad;
hij gaat opdat hij sterfe.”

— „Waarom dan sterfen? Meester, spreek dat woord niet uit,
dat als een koude hand mijn zinkende oogen fluit.”

— „Ik ben 't Lam Gods, dat, om der wereld zonden,
gewillig tot de slachtbank treedt.

De Vader heeft zijn Zoon ter offerplaats gezonden,
opdat hij, bij diens bloed, de bloedige schuld vergeet.”

— „Uw goddelijk bloed vergieten? Priesters noch soldaten,
geen wreedheid kan het. De schar der vromen is te groot.”

— „Mijn vrienden zullen mij verlaten;
mijn eigen volk voert mij ten dood.”

— „Dooden mijne broeders den besten onder hen,
om uwen dood zal ik het menschedom eeuwig haten.”

— „O gij, die weet dat ik de Liefde ben,
zal liefde door geweld de wereld winnen?

Om mijnen dood zult gij het menschedom eerst beminnen.”

Maria liet de bloemen vallen op het gras,
behalve een enkele groote roode.
Hij sprak: „Wie liefde haten kon, ten dage
dat zij licht en stralend was,
wil liefdevol neêrknielen bij de donkere doode.
Het lachend onrecht moet verbloeien in den tijd,
opdat het strenge recht zijn vruchten drage
en, in de vrucht, de ziel der eeuwigheid.”
Maria zuchtte: „Ach, dezen morgen
was mijne vreugd zoo klaar, zoo frisch,
gelijk een pas ontloken
bloem, die opglanst in den dauw.
Thans kwijnt mijn ziel, vol zorgen,
avondlijk en grauw.
Mijn vreugd, gebroken
van haar stengel, is
geen vreugde meer, maar schoone droefenis.
Gij spraakt tot mij: gedenk. O Heer, ik zal gedenken.
Gedenk gij mijn.
Dit arme hart, dat krank en broos
en scheurt van pijn,
kan ik den Loutere niet schenken.
Neem toch, om aarde en mij, deze éene roode roos.”
Jezus nam de bloem en bleef ze lang aanschouwen,
Dan riep hij uit: „De hemel doet verlangen.
En toch, wat zijt gij schoon, o aarde,

die zooveel goedheid draagt!
Maria, die voortaan, naaft mijne moeder, zijt
gebenedijd
en heerlijk boven alle vrouwen,
die menfch behaagt
en God, bewaar de
bloem; ik heb uw hart ontvangen.”
Toen gaf hij haar de roos, en beiden,
ftralend, fchreiden.

Om het bevriende
huis van Lazarus legerden de moegezworvene
fcharen, wachtend op den komenden grooten dag.
Daarbinnen werd een avondmaal gehouden.
en Martha diende.
Het leek geen vroolijk feestgelag.
Want velen, fchoon zij het anders wouden,
zagen in den gaftheer fteeds nog den geflorvene.
Het was hun of de dood mede aanzat aan den difch.
Maria dan, genomen hebbend een pond zalf
van onvervalfchten kostelijken nardus,
ging vol eerbiedenis
achter des Meesters voeten ftaan, en
weenende begon ze nat te maken met haar tranen.
Toen droogde zij de voeten
met de donkere haren

van haar hoofd en kuste ze en zalfde met de zalf.
Nabor en de jongeren, die daar waren,
dachten aan hun eerste ontmoeten,
te Magdala, vóór Simons woning.
En Judas kreeg zwart bloed:
„Ganfch is hij voor die vrouw! Is dat der Joden Koning?”
Toen riep hij luid: „Waarom die nardus niet verkocht?
Drie honderd penningen is hij waard.
Den strijd der armen kwamen die te goed.”
Maar Jezus zeide: „Geef haar geen verwijt,
noch voed
tot overlast uw gretige achterdocht.
De zalf heeft zij bewaard
voor mijn begrafenis. Want immer hebt gijlieden strijd;
den Zoon des menschen niet altijd.”
Iskariot zweeg, maar bleef voort luisteren
naar den duisteren
geeft van wrokkig ongeduld,
die hem omwarrelde als een zwarte wolk:
„Wat helpt het dat ik gelden zamele, mannen werve?
Door zijne schuld
gaan wij ter stede met een ongewapend volk.
Indien hij sterven wil, hij sterve!”

ZEVENDE HOOFDSTUK

JERUZALEM

De heuvelen blaakten.
De scharen bruisten op gelijk de zee
in vloed.
En toen zij Bethfagé
genaakten
en de Olijfberg stond voor hen in morgenroze gloed,
zond Jezus twee discipelen voor: „Gaaf in het vlek
hier tegenover. Daar zult gij een veulen vinden,
op hetwelk geen mensch
gezeten heeft. Ontbindt en brengt het. Vraagt men ulieden
waarom dat is, zoo zegt: de Heer heeft het van noode.”
Zij, klimmend, vonden
het veulen gebonden
bij het hek,
nabij de wegfcheiding, en gingen het ontbinden.
En wie daar stonden, hoorende des Heeren wensch,
lieten het geschieden.

Zij brachten dan het veulen voor in het roode
jonge licht.
Toen wierpen zij hun kleederen op den rug van het dier
en zetteden den Meester op.
Naast hem gingen zijne moeder en Nabors nicht.
Voor hun opgang klauterden velen in der boomen
groenen zwier,
riepen, juichten, hieuwen
uit kruin en top
zingende takken en wuivende twijgen neder en
gooiden ze op de wegen,
waar hij rijden zou. Steeds andere menschenstroomden,
machtig, stroomden tegen,
spreidden meien uit en klare kleederen,
om telkens weer het vlamvend vloerkleed te vernieuwen.
Open schreden zij om den Heer en elders schoon
verward,
in ruischend kruisend gedrang.
Het was een iegelijk of zijn vurigste hart,
na rijping van gevoel, vruchten van vreugden oogfste.
De schar die voorging en de schar die volgde, mannen,
vrouwen en kinderen, ontelbaar, jubelend faam,
verhieven, uit gespannen
kelen, sterke galmen en blij gezang:
„Hofannah Davids Zoon!
Gezegend hij die komt in 's Heeren naam!

Hofannah in den hoogste!"
Zij togen, door waaiend licht en zwaaiend loover,
God lovend, met groote stem,
van wege zijn krachtige daden,
de kruin van den Olijfberg op en over.
En wemelend van de menigt' fchenen breede baan
en liefelijke paden
feestlijk voor te gaan,
naar 't zonneklaar optorende Jeruzalem.

Aan de ooftelijke poort
stormden zij de straten binnen.
Hofannah! Duizenden en duizenden
ijlden den Heiland tegemoet.
Glanfend wuifden palmen aan de huizen,
palmen in de handen,
fpreidden linnen
en opperkleederen tot een eindeloos tapijt,
bezaaid met rozen, lelieën en tulpen,
ritfelend onder den tredenden voet.
Bijwijlen gleed daardoor een zonnezingend fuizen,
bijwijlen dreunden de paleizen van het lied der ftulpen,
flaande de witte muren en de blauwe wanden
der hemelen, met der vrijheid luid
geluid.
Uit de fchaduw der vlakke daken
fchreden priesters en Farizeën toe,

en kunnend over hun hart niet krijgen
hoe

het volk den Meester huldigde,
nijdgrimmig spraken:

„Beftraf hen toch.” Maar Hij:

„Ik zeg ulieden dat, zoo dezen zwijgen,
de steenen zullen roepen.”

Pilatus' krijgers, stappend met de schar, die steeds vermenigvuldigde, vermoedden nauwelijks welk gevaar hen dreigde. Ook Grieken waren daar, herkenneijk aan gelaatskleur en kleedij, en wilden Jezus zien.

De gansche stad was ontroerd. Voor den tempel steeg de Meester af en, tredend op den drempel van het heiligdom,

zag het bedrijf van godvergeten handelslieden.

Met kracht van toorn, een geesfel in zijn hand en geesfelen in zijn blik, dreef hij hen voor zich uit en wierp de tafelen der wisselaars om,

en de zitstoelen dergenen die duiven verkochten:

„Mijn huis, een huis des gebeds, maakt gij moordenaarskrochten gelijk!” Zieken en blinden, rakend den rand aan van zijn kleed, genazen en volgden, luid van dank en lof. Zoo schreed hij tot zijn volk terug, naast zijne moeder en Maria Magdalena.

Zijne moeder ging gebogen,
zorgvol over angst van vreugd.
Maar Jezus' oogen
en Magdalena's oogen
straalden vol hemelzuiveren glans
van schoonheid, goedheid en die goddelijke jeugd,
waarin het eeuwige neertrilt van den hoogsten trans.
Wanneer zij kwamen op de brug,
sneed, door het juichen, scherp geschreeuw van hoon en haat.
Daar stonden Farizeën,
Sadduceën,
geldwolven, huichelaars en schuim van volk, gezichten
die men noode ziet en monden leelijk van gewild geweld:
„Weg met Jezus,
den verleider, den verrader!
Slaat neer, slaat neer!”
De jongeren luider riepen: „Heil Jezus,
Jezus koning!
Heil den Heer!”
De palmen zwierden hooger. De monden stonden kwader.
Volk streed tegen volk, woning tegen woning.
Van straat tot straat,
gevaarlijk, groeide het gedruis. En menig kloek soldaat
bleef aarzelig staan of liep zijn oversten berichten
hoe 't oproer opkwam, woester dan een heir in 't veld.
Simon Jonas, Johannes, Thaddeus,

de jongeren alle hoopten op een teeken
en tuurden vol verwachting
naar den Meester. Doch vergeefs. Iskariot morde:
„Indien hij thans geen Jood blijkt zal de Jood het wreken.”
Maar Nabor ziende zag Maria
en den Heer
als wezens van een hooger orde,
omgeven door een stroom van zingend licht.
Noch angst, noch haat, noch hoogmoed, noch verachting
omdonkerden hun aangezicht.
Het scheen of niemand hulde bracht en niemand griefde.
Zij droegen in zichzelf het stralende geluk
der onuitsprekelijk sterke liefde,
die lijdt van last noch druk,
en, niets verlangend, immer schenken moet
uit de eeuwige volten van haar overvloed.
Zij zagen niet, zij hoorden niet,
noch voelden de aarde wankelen onder hunne voeten.
Soms staarden zij elkander aan met wonderzoeten
blik, en 't woelig joelend volk
werd hun een wolk
van goud, en 't wild geschreeuw gansch schoon gelijk een lied.
Zoo schreden zij, volzalig, uit des levens groen,
over een berg van rozen,
in de diepten van den dood.
Judas fiddleerde en zijn hart viel in de macht des Boozen:

„Ontrouw
aan wat zijn roem beloofde!
Israël onvrij om eene vrouw!”
Vóór het huis van Kajafas, dat, groot
en zwart, de scharen met zijn schaduw doofde,
schuin rees zijn harde kop: „Hier broeit de duistere daad.
Waar liefde niets kon doen
daar handele de haat!”

In die dagen, wetend dat hij heenmoest tot zijn Vader,
was Jezus zijn discipelen en al de menschheid nader.
Want die hij liefhad had hij tot het einde lief.
Opdat hij hunnen geeft tot zijnen geeft verhief,
sprak hij gelijkenissen schoone, en openbaarde
het godlijkste in de wonderste verborgenheden;
de waarheid van het nieuwe om waarheid in het oude,
den ondergang der stad, den ondergang der aarde,
den dood der levenden en de opstanding der dooden
voor 't oordeel dat de Zoon des Menschen,
uit de wolken richtend, vellen zoude.

En op de eersten dag der ongehevelde brooden
kwamen de discipelen tot den Heer en zeiden:
„Waar wilt gij dat wij 't Pascha u bereiden?”
Hij sprak: „Gaat heen tot zúlkeen in de stad
en spreek: De Meester zegt: mijn uur is nabij.

Ik zal bij u het Pafcha houden.”
Zij deden dan gelijk hij hun bevolen had.

Toen het avond was geworden,
zat Jezus met de Twaalven aan;
en als de maaltijd was gedaan,
ter wille van zijn Vader, die hem alles gaf,
ftond hij van tafel op, lei zijne kleederen af
en nam een linnen doek om zich te omgorden.
Vervolgens goot hij water in het bekken
en begon de voeten der discipelen te waffchen
en af te droogen met het doek.

Toen hij tot Simon Jonas kwam, hield deze
zijn handen vóór om zijne voeten te bedekken:

„Heere, zult gij mij de voeten waffchen?”

Jezus zeide: „Wat thans u moog' verraffen,
begrijpen zult gij het nadien.”

Maar Simon Jonas: „Dat de Heer mijn dienaar weze,
zulks zal ik in der eeuwigheid niet zien.”

Hij dan: „Vrees niet dat ik tot hoogmoed u verzoek’.

Indien ik u niet wafch, hebt gij met mij geen deel.”

En Simon, die zich waffchen liet:

„Niet flechts mijn voeten, ook mijn handen, Heere, en mijn hoofd.”

Toen zeide Jezus: „Zal ik die veel
gelooft,
om luttel fchuld verfmaden?”

Wiens voeten zijn
gewasschen, die is ganschelijk rein.
Gijlieden nu zijt rein; doch allen niet.”
Zoo sprak hij, daar hij wist dat een hem zou verraden.
Als hij hun voeten had gewasschen en zijn kleederen
genomen, zat hij wederom aan,
en sprak: „Weet gij wat ik ulieden heb gedaan?
Gij noemt mij Heer en Meester en doet wel: ik ben 't.
Indien de Meester dan zich wil vernederen
en u de voeten wasscht,
zoo zult gij desgelijks elkander doen.
De dienstknecht is niet meerder dan zijn heer,
noch grooter de gezant dan deze die hem zendt.
Voorwaar ik kende u allen, toen
ik u verloor.”
Jezus, deze dingen zeggend, was met leeden last
beladen
en in den geest ontroerd. Dan sprak hij weer:
„Voorwaar,
voorwaar,
ik zeg u, een van u zal mij verraden.”
De discipelen waren al gehoor
en spraken tot elkaar:
„Wie zou dat wezen?”
Want niemand wist.
Johannes zat in Jezus' schoot.

Simon Jonas wenkte dezen
dat hij 't vragen zou. Johannes dan, met zachten val,
viel op des Heeren borst en vroeg: „Wie is 't?”
En Jezus zeide: „Deze, wien ik de bete, die
ik indoop, geven zal.”
En de ingedoopte bete bood
hij Judas aan. En zie,
Iskariot nam het brood
en viel in Satans macht.
Jezus zeide: „Wat gij doen moet, doe het spoedig.”
Maar niemand was er die dit woord verftond.
Iskariot, koelbloedig,
at de bete en opstaand, ging terftond...
En het was nacht.

ACHTSTE HOOFDSTUK

VOOR DEN RECHTER

Na zwaren droom, van in den vroegen morgen,
zocht Magdalena naar den Heer;
maar vond hem niet,
noch te Bethanië,
noch in Jeruzalem. En groote zorgen
kwamen over haar . . . . Hoe leek de stad veranderd!
Geen palmen meer,
geen prachttapijt van neergespreide kleederen,
geen jubelzang, geen lied.
In blinkende gelederen
trokken krijgers uit met veldtrompet en standerd.
Priesters, volgepropt met gift en waan,
stapten traag en trotsch, uitkijkend naar begroeting.
Veel luide lieden liepen door de straten
en bleven, bij ontmoeting
van bekenden, mededeelzaam staan.
Doch jongeren ontwaarde Magdalena niet.

Toen herdacht zij wat de Meester had voorspeld:
 „Mijn vrienden
 zullen mij verlaten.”
 Zij huiverde en, met angstig hartgeklop,
 klom, voor de tweede maal, ten hoogen tempel op.
 Bij het voorhof Nabor ziende,
 zag zij zijn gelaat ontsteld
 en haastig ging tot hem: „Mijn Nabor, weet
 gij waar de Meester toeft?”
 Nabor sprak bedroefd:
 „De Meester is gevangen.”
 — „Gevangen?
 Ach, mijn voorgevoel!” — „Johannes was getuige
 en heeft het mij verhaald.” — „Waar blijft der trouwen eed?
 Helaas, mijn Koning!” — „Verraad floop in de rangen.
 Voor vuige
 zilverlingen heeft Iskariot den Heer verraden.”
 — „Gruwelijkste der euveldeaden!
 Wie zou, dit hoorende, niet ijzen?”
 — „Na 't avondmaal was Jezus ten Olijfberg opgegaan;
 met Simon Jonas, Jacobus en Johannes;
 en bad in pijn en angsten. Daar kwam Judas aan
 met Kajafas' betaalde liën,
 die zwaarden en stokken droegen.
 Valſch trad hij voor en, om den Meester aan te wijzen,
 groette dien

en kuste met een kus.

Jezus sprak met zachte stem:

Mijn vriend, wat doet gij dus?

Toen kwamen zij en sloegen

de hand aan hem.”

— „Ach, niemand heeft den Heilige verdedigd!”

— „Simon Jonas trok zijn zwaard

en hieuw een knecht het oor af. Jezus, met een woord,

bestrafte hem en heelde den gewonde.

Toen fleurden zij den Meester voort.”

— „Eéntoch bleeftrouw.” — „Doch heeft die trouw niet lang bewaard,

en vóór het kraaien van den haan,

tot driewerf toe den Heer verloochend.” — „Zonde op zonde,

smaad op smaad! Mijn Koning toch!

Waar is hij, spreek? Waar zijn ze met hem heengegaan?

Nabor, ach, wat hoor ik nog?”

— „Te midden van den nacht

heeft de gehuurde bende

den wreedgebondene tot Kajafas gebracht.

Daar waren overpriesters, ouderlingen, de heele

Groote Raad en hoorden uit met lift en lagen,

hopende dat de Onschuld schuld bekende.

Getuigen, valsche en vele,

kwamen hem verklagen;

doch nergens vond men reden tot

een vonnis. Twee toen spraken: Hij heeft beweerd,

dat hij den tempel Gods afbreken kan
en nieuw opbouwen in drie dagen.
De hoogepriester dan,
opstaande, heeft zich kort naar Jezus omgekeerd:
Hooft gij wat dezen tegen u
getuigen? ... Jezus zweeg. En Kajafas fprak weer:
Bij den levenden God,
bezweer
ik u, dat gij ons zegt of gij
de Christus zijt. En Jezus fprak: Gij hebt het gezegd.
Toen fcheurde Kajafas zijn kleederen: Hooft gij nu?
Hij laftert God. Wat hebben wij
getuigen noodig? ... En allen verklaarden
fchuldig hem des doods." — „Zoo plegen priesters recht.”
— „Vervolgens hebben zij hem wreedelijk mishandeld.”
— „Verblinden, ontaarden,
die wonderen eifcht en, wonderen ziende, niet gelooft!
Niet een als Jezus heeft den hoogen weg bewandeld.
O, mijn aanbedene, thans komt de bloedkrans op uw hoofd.”
Maria zag doodsbleek. Haar harte was gebroken.
Nabor, medelijdend, moest haar onderfteunen.
Daar hoorde hij veel harde ftappen dreunen:
„De Nazarener ftaat terecht.
Komt mede naar Pilatus.”
Ook Magdalena hoorde wat er werd gezegd,
en fiddierend fprak: „Miffchien

is 't vonnis nog niet uitgesproken.
Nabor, kom. Ik wil den Meester zien.”
Toen, gaande, gingen
zij te midden stroomend volk tot vóór 't paleis
des Stedehouders.
Daar stond een woeste menigte tezaamgeschoold.
En uitziend over schouders,
over hoofden, brachten ouderlingen
en overpriesters, met rauw geschreeuw, den rechter
hunnen eisch.
Pilatus echter,
wetend hoe de massa, snel verandrend keert en doolt
en uit de tegenstrijdige getuigenissen
der mannen, beurtelings ontboden,
niets ontdekkende dat strafbaar was
in den beklagde, wou zich vergewiffen,
en wendde zich van Kajafas
tot Jezus. „Zijt gij de Koning der Joden?”
Jezus sprak: „Gij zegt het.” En Pilatus: „Hoort
gij niet wat dezen tegen u getuigen?”
Doch Jezus antwoordde op geen enkel woord.
Op het feest nu stelde de Stedehouder uit genade
telkens een gevangene vrij. Om bestwil liet
hij thans de scharen kiezen tusschen Jezus en een vuigen
booswicht, Barabbas genaamd. De Hoogepriester, te rade
getrokken, ried

hun: „Jezus niet,
maar Barabbas.” En zie, ter hooge zaal,
daar trad Pilatus' huisvrouw voor den rechterstoel
en sprak tot haar gemaal:
„Heb niets te doen met dien rechtvaardige. Want heden,
in mijnen droom, heb ik geleden
om zijnentwil.”
Maria zag haar optreên, met een stil
doch stijgende gevoel
van hoop;
en dringend door den hoop
der schreeuwenden, viel smeekend haar te voet:
„O gij, die goed
wilt zijn, bescherm dengene,
die de goedheid zelve is.” En Pilatus' vrouw,
ziende haar stralende oogen weenen,
sprak met ontroerd gemoed:
„Van allen, die hem volgden, blijft slechts éene
hem trouw.
Zij haten hem; waarom?
Zijn wezen is zoo zacht, zoo goddelijk ongewoon;
zijn zwijgen spreekt zoo schoon,
dat hij mij gansch begeester'....”
Toen vroeg zij haar: „Is hij uw echtgenoot?
Is hij uw bruidegom?”
Maria sprak: „Hij is de Meester.”

Op dit oogenblik keek Jezus om
en zag Maria voor hem smeeken.

Een droeve glimlach straalde uit zijn gelaat, ten teeken
dat zij het laten zou. Hij zelf toch had den dood
gekozen.

Maria zag hem aan. Geen spoor van roode rozen
op 't voorhoofd, noch ter hand. Toen kón zij niet meer zien.
Daarbuiten riepen zij om recht, zeer luid.

De Stedehouder dan, in wien
een hoop was om noch vrouw noch menigt te mishagen,
trad plechtig uit
om zelf het volk te vragen:

„Wie van beiden
wilt gij dat ik loslaat?” En zij zeiden:

„Barrabas.” Mistroostig drong Pilatus aan:

„Wat moet ik doen met Jezus?”

Zij riepen uit één borst: „Dat hij gekruisigd worde!”

De Stedehouder vroeg: „Wat kwaads heeft hij gedaan?”

Maar harder schreeuwden zij: „Dat hij gekruisigd worde!”

Als nu Pilatus zag dat hij niet vorderde, wanorde
en oproer vreezend, dorst hij, vóór hun ongeduld,
het onrecht niet verhinderen,

en water nemend, wiesch zijn handen vóór de schar:

„Ik heb geen schuld

aan 't bloed van dien rechtvaardige.” Toen riep

al 't volk: „Zijn bloed kome over ons en onze kinderen!”

Daarop liet hij hun Barabbas, den moordenaar
los en gaf
ter geefeling Jezus aan de beulen over.
Schrik floeg Maria door het hart. Het laatste loover
van hare hoop viel stervend af
en zwijmelend liep
zij neer tot Jezus' moeder, die gebogen weende.
Daarbinnen scheurden thans de vreeselijke roeden
het edel lichaam met verwoed geweld.
Zij zag de heilige lendenen breken en bebloeden,
het aangezicht, waaraan de reinste ziel
haar glans verleende,
door foltering ontsteld.
Zij zag de beulen, hijgend met begrijsde monden,
d' een tot den ander schimpen om zijn smart.
Zij zag ze slaan, en elke slag die viel
reet wonden,
diep en smerpend, in haar hart.
Jezus' moeder klagend sprak: „Hem moet geschieden
naar Gods besluit.”
Toen kwam Pilatus wederom uit
en zeide: „Ik breng hem tot ulieden
opdat gij weet
dat ik in hem geen schuld vind. „Jezus dan kwam uit
en droeg op 't hoofd een doornenkroon
en om 't bebloede lichaam een versleten

purperen kleed.

Pilatus, hopeno dat dit zioht het volk bedaarde,

zeide: „Ziet, de mensch!” Daar stegen rauwe kreten:

„Kruis hem, kruis hem.” Jezus' moeder riep: „Mijn zoon,
mijn zoon!”

Maar Magdalena, ziende, zonk ineens ter aarde.

NEGENDE HOOFDSTUK

GOLGOTHA

De Stedehouder
gaf Jezus over aan der Joden wil.
Daar rukten zij den purperen mantel af
en deden hem zijn eigen kleederen aan.
Toen werd op zijnen schouder
het zware kruis geladen... De dag werd kil,
en langzaam, langs de breede baan,
noordopwaarts, stegen zij naar Golgotha, de plaats
alwaar de straf
zou worden uitgevoerd. Een wilde bende
tierde: Koning!
en lachte woest.
Terwijl zij gingen
vreesden Farizeën, om de matheid zijns gelaats,
waarop nog bloed stond van de doornenkrooning,
dat hij alleene
de kruin des heuvels niet bereiken zou. En als

hij wankte en viel in 't ende,
kwamen zij een Simon van Cyrene,
die van zijn akker daar voorbijliep, dwingen
dat hij den kruisboom mede dragen moest.
Jezus' moeder, met gebogen rug en hals,
ging strompelend ten arm van Magdalena.
En Magdalena, ommeziend, zag Simon Jonas
achteraan gekomen, zwaarbezorgd
en barrevoets;
en verder hoorden zij van Nabor en Johannes
hoe Iskariot het geld des bloeds
ten tempel aan de priesters had teruggebracht,
en wild van wroeging, zich met eigen hand geworgd.
Zij, dit vernemend, spraken niet, oordeelend zacht.
Jezus, ten tweede maal gevallen, zag haar naderen beide
en vele vrouwen die, beklagend, weenden over hem.
Daar keerde hij zich op tot haar en zeide:
„Gij, dochteren van Jeruzalem,
weent niet over mij, maar weent over u zelve,
en over uwe kinderen. Want zie,
de dag zal komen, waarop men zeggen zal:
Zalig wie
onvruchtbaar bleven, de buiken die
niet baarden, de borsten die niet zoogden.
Dan zullen zij ten berge spreken: val
op ons, en tot de heuvelen: helpt ons bedelven.

Want, handelen zij aldus met groenend hout,
hoe dan met het verdroogde?"
Vóór hem werden twee kwaaddoeners, tegenworftelend, met stokken
opgedouwd.
Wanneer zij bovenkwamen, vóór de versch gegraven
putten, trokken
de beulen hem zijn kleederen uit
en wouden hem met gal en edik laven.
Maar als hij 't bittere gesmaakt had, dronk hij niet.
Wreed dan, met spijkers, hamerden zij hem, doorheen
zijn handen en zijn voeten, aan het kruis,
verhieven dit en stampten het vast in de aarde.
Toen is geschied
dat zij den dobbelsteen
ter deeling wierpen om der kleederen buit,
waarna zij, nederzittend in 't gedruis
der menschen, hem bewaarden.
Boven zijn hoofd hing schimpgewijze
het opschrift vastgemaakt:
Jezus van Nazareth, Koning der Joden.
Farizeën lachten lijze.
Grauw gierde luid. Reeds waren,
na vruchteloos geboden
weerstand, de moordenaren,
een ter rechterzijde,
en een ter linkerzijde,

ontkleed, gekruist en werden mee bewaakt.
Die voorbijgingen lafterden en schudden
hun hoofden: „Gij, die den
tempel afbreekt en opbouwt in drie dagen,
verlos u zelf. Zoo gij de
Zone Gods zijt, kom af van uw kruis.”
Overpriesters spotteden: „De herder laat zijn kudden.
Hoor, hoe witgepleisterden den Christus plagen!
Zend toch uw engelen neder, dat zij dit verbieden.”
En wreedelijk opnieuw: „Wat redt
hij niet zichzelf, die anderen heeft gered?”
Telkens gierde het gespuis.
Ook een der moordenaren spotte met
den Zaligmaker. „Zoo gij de Christus zijt,
verlos u zelf en ons.” Maar de andere, geduldig:
„Vreeft gij den hemel niet, die vóór uw oordeel staat?
Wij zijn gestraft en schuldig.
Deze deed geen kwaad.”
Toen zeide hij tot Jezus:
„Heer, gedenk u mijner en scheld kwijt
wanneer gij in uw Koninkrijk zult treden.”
Jezus sprak tot hem: „Voorwaar, voorwaar, nog heden
zult gij met mij zijn in het Paradijs.”
En over de aarde zeeg een zware duisternis.
Jezus zag in 't donker, naast Johannes, hem getrouw
te goeder

en te kwader ure, Nabor, zijne moeder
en Maria.

Den voet van 't kruis omhelzend, zwijmde zij
in ftil gekrijfch

en hartverfcheurend heefche fnikken.

Haar oogen braken; haar donkere haren
weenden om den boom. Tot zijne moeder
fprak Jezus, op Johannes duidend: „Vrouw,
zie uw zoon.” En tot Johannes:

„Zoon, zie uw moeder.”

Toen, met de ftarre blikken,
waarmede een ftervende wat hem het duurbaarft is
ter eeuwigheid omvatten wil, bleef hij
alteeder op Maria ftaren.

Vervolgens zeide hij: „Mij dorft.”

Daar liep een der foldaten

en vulde een fpons met edik en met hyfop

en bracht haar aan zijn mond. Nog hijgde zijne borft:

„Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?”

Ter negende ure werd het ganschelijk nacht.

Toen, opwaarts ziende, zeide hij: „het is volbracht.”

En, het hoofd neerbuigend, gaf den geeft.

En ziet, het voorhangfel des tempels fcheurde
in tweeën, van boven tot beneden, de aarde
beefde, rotfen barftten, graven gingen

open en ontflapen heiligen werden opgewekt.
De hoofdman over honderd, die het kruis bewaarde,
ziende de aarde beven, en de dingen
die gebeurden,
werd bevreesd
en zeide: „Waarlijk, deze was Gods Zoon.”

Maria hield haar aangezicht bedekt:
„Menschen zonder hart! Liefde, is dat uw loon?”

Jezus' beenderen werden niet gebroken.
Maar met een speer doorstak een krijgsknecht zijne zijde,
en, waar hij had gestoken,
vloeide bloed en water. Toen, door Pilatus toegelaten,
kwamen
Jozef van Arimathea en Nicodemus
en, met de heilige vrouwen,
eerbiedig namen
het lichaam af.
In linnen doeken bonden zij de
met mirre en aloë gebalfemde ledematen,
droegen 't lichaam naar een tuinveld heen
en legden het in een nieuw gehouwen
graf.
Vóór den ingang rolden zij een zwaren steen.

TIENDE HOOFDSTUK

DE OPSTANDING

En op den eersten dag der week ging Magdalena vroeg,
als het nog duister was,
naar 't graf, en zag de Heer was weggenomen;
en loopend in het gras,
dat parelen droeg
van blauwen dauw, zag Simon Jonas komen
en Johannes. Over van verdriet
trad zij tot hen en zegde:
„De Heer is weggenomen
uit het graf; en ach, wij weten niet
waar zij hem legden.”
Simon Jonas dan
ging uit met d' anderen discipel om te zoeken;
en zij kwamen met Maria voor den ingang van
het graf.
Johannes bukte neer en zag de linnen
doeken.

Nochtans ging hij niet binnen.
Maar Simon Jonas, dalend, zag de doeken
eveneens, en opgerold, wat verderaf,
den zweetdoek van het hoofd.
Toen daalde ook de andere binnen;
en hebbende gezien met oogen, heeft geloofd.

Johannes dan en Simon Jonas gingen weder
naar hun huis.
En Magdalena stond nog buiten bij het graf
en weende bitter:
„Mocht ik hem nog eens zien, al ware 't aan zijn kruis.”
Alzoo zij schreide bukte zij terneder
en zie, zij zag twee engelen zitten in kleederen witter
dan een wolk des hemels, eenen
aan het hoofd en eenen aan de voeten
waar het lichaam had gelegen. Deze vroegen:
„Vrouw, wat weent gij dus?” Zij sprak tot hen:
„Zou ik niet weenen
moeten,
die zijn liefste ben?
Zij hebben mijnen Heer genomen, voor den vroegen
dag, en weggelegd
ik weet niet waar.”
En als zij dit gezegd
had, keerde zij zich achterwaarts, zag Jezus staan,

maar wist niet dat het Jezus was. Hij sprak tot haar:
„Vrouw, wien zoekt gij weenend?”
Zij, meenend
dat het was de hovenier, zei vol getraan:
„Hebt gij hem weggedragen,
heer, zoo zeg mij waar hij ligt,
opdat ik kom
om 't lichaam weg te nemen.” Jezus sprak tot haar:
„Maria!”
Zij, hoorend deze stem,
keek nogmaals om,
en zie, haar oogen zagen.
Toen, blank van aangezicht,
ging voor tot hem
en zeide: „Meester.”

BUSSUM, 9^{en} JANUARI, 1919.

1936

1053

INHOUD

	Blz.
I. MAGDALA	7
II. HET MEER	22
III. BETHANIË	33
IV. LAZARUS OPGEWEKT	45
V. EFRAIM	55
VI. DE ROZEN	64
VII. JERUZALEM	73
VIII. VÓÓR DEN RECHTER	83
IX. GOLGOTHA	92
X. DE OPSTANDING	98

